

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Laisvės Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Trečiadienis, Vasario (February) 16 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 7 (229)

Grįžkime prie tikrovės

Savo prigimtyje žmogus yra svajotojas, kuris tik retkarčiais, ir tik didelių įvykių sukrėstas, pabunda iš užburto sapno. Tik stiprios dvasios žmonės ieško tikrovės, nežiūrindami, kokia ji būtų. Todėl nenuostabu, kad daugeliui žmonių noras ir troškimas, o ne gyvenimo realybė ar faktas, formuoja pažiūras ir nulemia sprendimą. Lengviausia yra nieko neveikti ir pasitikėti likimo valiai. Noras ir pastangos priversti žmogų realiai žiūrėti į esamą padėtį, noras priversti jį ryžtis sprendimui, kuris reikalauja sukauptos energijos ir didelių jėgų, dažniausiai nesulaukia masių pritarimo. Norint išjudinti mases, padidinti jas tiek, kad pradėtų bent krutėti, reikalinga didelių įvykių.

Vasario Šešioliktoji turi būti lietuvių valios pasireiškimo diena, kuris bus tik tada apčiuopiama ir pajusta plačiose masėse, jeigu tą dieną bus padaryta konkrečių ir realių sprendimų.

Ar gali sukelti entuziazmo plačiose masėse, kad ir nuosirdžiausias linkėjimas Lietuvos laisvei, kada nėra konkrečių duomenų tam linkėjimui realizuoti. Todėl vieton tuščių linkėjimų, mes — paprasti žmonės, mes — masė, norėtume išgirsti realų padėties vertinimą ir pamatyti atliktų darbų apyskaitą.

Maža to, mes norėtume išgirsti ateities darbų planą ir jo vykdyme konkrečiai dalyvauti, ne tik savo pinigais, bet ir savo darbu ir sprendimais. Migdyti mases, maitinant jas tariamais laimėjimais ar nesamais pagėrimais, negali būti pateisinamas ir toleruojamas, nes jis pasitarnauja ne kam kitam, kaip mūsų priešams, vidujiniam žmogaus dvasios apsnūdumui ir išoriniam — laisvojo pasaulio pavergėjui — komunizmui.

Norėdami neapvilti masių, mes turime apžiūrėti, kiek pajėgsime nukąsti. Jeigu "Laisvoji Lietuva" pažadėtų metų bėgyje atnešti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę, jai niekas nepatikėtų, nes Lietuvos likimas nepriklauso vien nuo jos noro ar troškimo. Tačiau, jeigu ji pažadės mums tai, kas yra jos galioje ir prašys mūsų pagalbos ir talkos, mes ne tik kad ją tikėsime, bet ir jai padėsime, matydami joje savo minčių ir troškimų atspindžius.

Grįžtant prie Vasario Šešioliktosios minėjimų, mes skaitome būtinu juos surealinti. Jeigu Kalėdos neatneštų vaikams ir suaugusiems tiek daug džiaugsmo, prašymų ir dovanų, jos nebūtų mielos ir laukiamos, kaip dabar. "Norint padaryti Vasario Šešioliktosios dienos šventę — lietuvių tautos šventę, pradėkime nuo pat kūdikystės. Kiekvienas lietuvių vaikas turi ne tik žinoti, bet ir pajusti, kad Vasario Šešioliktoji yra viena didžiausių švenčių jo gyvenime. Kaip tai įgyvendinti? Nė kalbėčiau, jeigu nebūčiau įsitikinęs realiomis galimybėmis. Jų yra, tik paieškokime savo vaizduotėje, jeigu jos dar bent kiek turime.

Niekas Amerikoje neišmėtė iš mokyklos ar darbo žydo ar prosvoslavo, jeigu jis didžiųjų švenčių metu pašliko namie. Neišmės ir lietuvių, jei Vasario Šešioliktąją jis nenueis į mokyklą ar į darbą, o tą dieną (ne artimiausią sekmadienį) aktingai dalyvaus

šventėje, kurioje bus sukaupta ir pademonstruota lietuvių valia ir ryžtas nepriklausomai gyventi.

Niekam net į galvą neateina mintis nukelti Kalėdų ar Velykų šventes. Kodėl ir kas buvo tuora išminčių, kuris sumanė Vasario Šešioliktąją pakenkti iš esmės? Kas, ne kas, tik nenuoširdus lietuvis. Tebūna šie metai paskutiniai, kurie demonstruotų mūsų vadų nesugebėjimą atspėti visuotinę troškimą bei norus. Sudarykime sąlygas, o tada reikalaukime. Prašydami dovanų, nepamirškime jų ir kitiems. Nereikalaukime iš žmonių daugiau, negu jie gali, tada jie supras ir noriai padės.

Tautai, kuri neturi nepriklausomos valstybės, nepriklausomybės simboliai yra šventi. Vasario 16-os valstybės herbas turėtų būti ne tik minėjimų salėse, bet ir kiek vieno lietuvių rankose ir širdyje. Trumpai ir suglaustai kalbant, aš vaizduojuosi Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kaip viešą ir visuotiną lietuvių jėgos ir ryžto demonstraciją pasauliui.

Ar nebūtų įspūdinga, kai tūkstantinė lietuviškais ženklais ir simboliais išpuošta automobinių vartinė, apsuksusi didžiąsias Chicago miesto gatves, nuostabi Illinois gubernatoriui ir Čikagos miesto burmistrui nepalaužiamą lietuvių valią — kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės. Šventė pasiekia savo tikslą, kada ji sukelia jos dalyviams didelių ir stiprių įspūdžių. Nesibaigiančios kalbos įgriso, ne tik jauniems, bet ir seniesiems lietuviams iki gyvo kaulo. Nekaltinkime masių, kada minėjimų metu jos miega ar snauzdžia.

Duokime masei kas kart naujų ir stiprių įspūdžių ir sulauksime rezultatų, neteks skųstis!

Ant. Kaniša

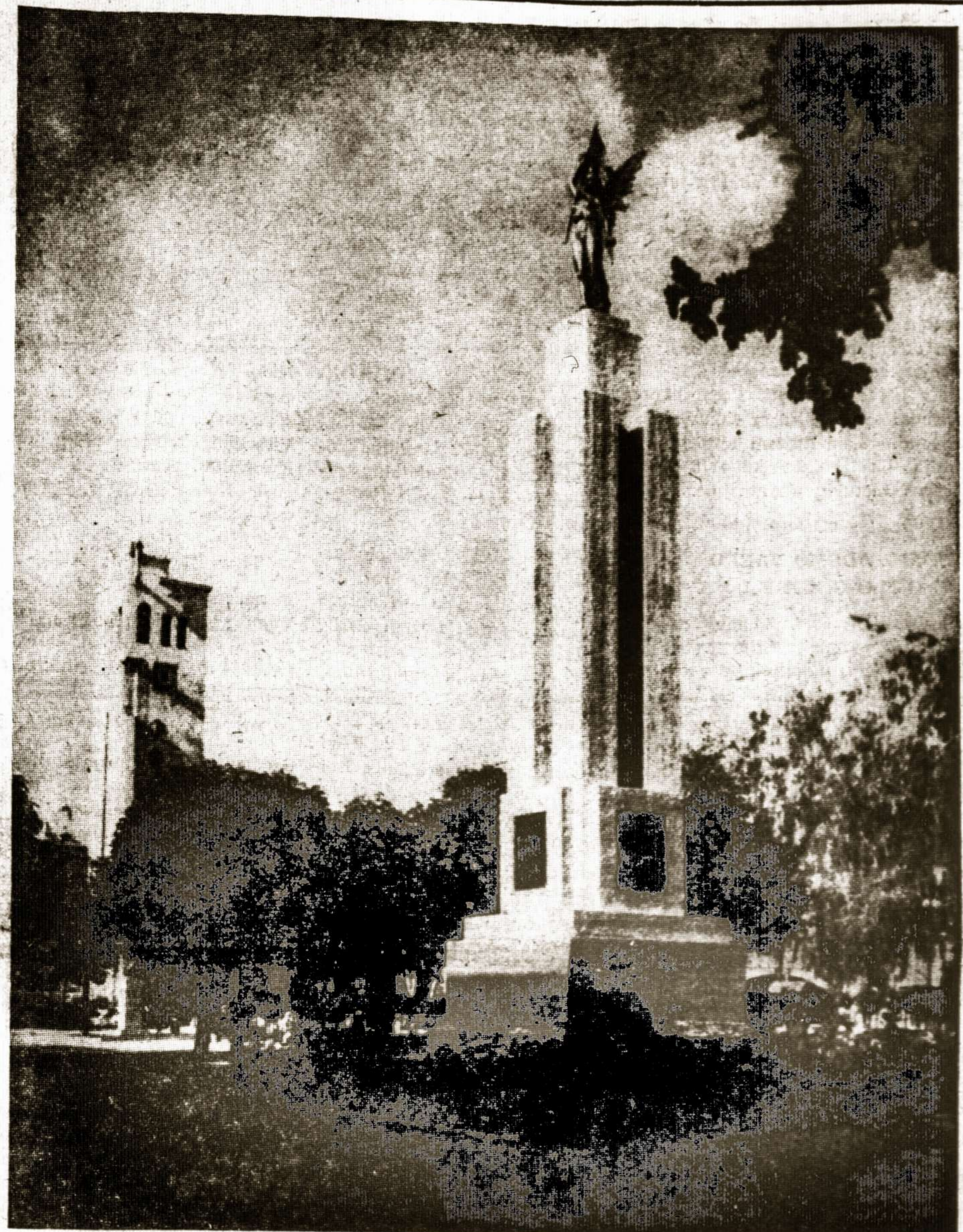
Buvo Lietuva galinga, kuniga ikščiai valdė ją... B. Sruoga.

Kazys Binkis EI, ŽEME, RANGYKIS!

"Pavasario saulė *) nušvito meilę / liai".
Ir žiūrė.
Ei, žeme,
Žemėn kepturė!
Žiūrėk — spinduliai.
Ne saulė, senovės lietuviškas die- / vas
Sypsos dangun pasilipęs.
Ne girių, ne upę, ne lauką, ne / pievas,
Bet visą tavo ištisą plikę,
Tavo gyvaplaukių, kur suvytę,
Atėjo milijardais degančių pirštų
Naujam gyvenimui atkasyti,
Atėjo tau pavasario pirštų.
Žeme, rangykis.
Nebepirmas jau sykis
Pavasaris, tavo jaunikis, —
Bet taip ištekėki, kad rudenį ne- / besiskirti.
Kas, kad senatvėj tau skruostai / suplėkė,
Kas, kad senatvėj tau dantys / išvirtę,
Liepk — grimą.
Ne našlę, bet tikrą jaunuolę tave / aptaisysim,
Tavo rūpesčių juodą arimą —
Vasarojų auksinga pudra nubars- / tysim.
Liepk — kad vainikų vainikai, —
Ne rūtos, bet išsios girios
Puoštų tau galvą duobėtą ir / pliką.
Įsakyk, kad pavasaris, tavo / maestro.
Supūstų poetų ir paukščių orkes- / trę,
Ir muzika ne tik kad vestuvėms / tau padainavo,
Bet:
Kad dainos skambėtų,
Kad vainikai mirgėtų,
Kad lydėtų tave
Visą gyvenimą tavo.
Saulė iš snaudulio kelia,
Prie vartų jau tavo jaunikis, —
Žeme, senele,
Rangykis!

Is K. Binkio — Lyrika, Terra.

*) Saulė — maždaug kaip pas Maironį.

Lietuvos Laisvės statula prie Vytauto Didžiojo Karo Muziejaus Kaune, kur kasmet Vasario mėn. 16-tą dieną susirinkdavo tūkstančiai laisvų lietuvių, pagerbti žuvusių didvyrių ir atnaujinti savo priesaiką — ginti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Vasario Šešioliktosios dienos šventė simbolizuoja ne tik Lietuvos Nepriklausomybę, bet ir valingą lietuvių tautos ryžtą, aplaistytą geriausių patriotų krauju, siekiant Lietuvai Laisvės ir Nepriklausomybės. Negalėdami tiesioginiai paremti savo tautos žūtubūnėje kovoje, kuri vyksta anapus geležinės uždangos, mes privalome telkti visas jėgas Lietuvos Nepriklausomybei atstatyti ir tautos valiai vykdyti.

DR. PETRAS DAUŽVARDIS Lietuvos Konsulas

Tauta, kuri negali savo geriausių vaikų kraujo už viso pasaulio laisvę, negali išnykti iš laisvųjų tautų tarpo. — Procentualiai imant, Lietuva yra sudėjusi daugiausia aukų ir įrodžiusi pasauliui savo ryžtą ir valią laisvai ir nepriklausomai gyventi.

Ant Olis

Sveikindamas ir pagerbdamas Lietuvos Nepriklausomybės Kovotojus Vasario 16 dienos proga, noriu išreikšti jiems giliausią savo pagarbą ir įsitikinimą, kad Lietuva užims vieną garbingiausių vietų laisvųjų tautų istorijoje.

John Kazanauskas

Vasario Šešioliktosios dienos šventės tejsąmonina mus, kad lietuvių — patriotų kova už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę, yra neatjungiamą nuo pasaulinės kovos už žmogaus laisvę ir tautų nepriklausomybę.

John Pakel

Ryžtas, išmintis ir tvirta valia, yra būtinos sąlygos laisvės kovai laimėti. Vasario šešioliktosios dienos aktas būtų buvęs seniai visu užmirštas, jeigu jis nebūtų aplesytas krauju ir paremtas jėga.

Justin Mackevičius

Pagerbdami ir paremdami kovojančią Lietuvą, mes remiame drauge Amerikos ir viso laisvojo pasaulio atsparumą kovoje su komunizmu.

Joseph Grybauskas

Prie dabartinės technikos ir ekonominio gyvenimo išsivystymo, pasaulis negali būti ramus ir abejingas, kada pusė šios žemės gyventojų neturi net mąstymo ir tikėjimo laisvės.

Joncha

Lietuvos išlaisvinimas yra ne tik lietuvių, bet ir viso pasaulio laisvųjų piliečių reikalas.

JOHN GUSTAINIS

Minėdami Vasario 16 su didžiule pagarba ir padėka, prisiminkime Lietuvos laisvės invalidus, kūrėjus savanorius, tebekovojančius kūrėjus savanorius, tebekovojančius partizanus Tėvynėje, kurių aukščiausios pastangos anais laikais iškovojė Lietuvai nepriklausomybę ir vėl dabar lieja kraują už nepriklausomo gyvenimo atstatymą.

Žuvusiųjų atminimui, junkimės į vieną stiprų kūną, kuogreičiausia išlaisvinti mūsų tėvų kraštą, kurį žiaurusis pavergėjas teriorja ir jo gyventojus žudo. Vardan šio švento tikslo, talkinkime mūsų vadovybėms, kurios nuosirdžiai ir pasišventusiai jam dirba. Bet tuo pačiu kartu stipriai reikalaukime to paties iš tų veiksmų, kurie mus eilinius skaldo, tarpu savęs riejausi, užmiršdami jiems paskirtą laisvinimo darbą dirbti.

Dabar už vis svarbiausia mūsų vieningumas. Mes to norime ir trokštame eiti į pagalbą visiems tiems, veiksniams ir vadovybėms, mus jungiantiems ir savo darbais įrodantiems tikrą nuosirdumą šiose didžiulese pastangose, — atstatyti Lietuvos Nepriklausomą ir Laisvą Valstybę.

Dr. Stp. Biežis

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, aš dedu gražiausių gėlių vainiką ant nežinomo Lietuvos partizano kapo, kuris žuvo ne tik už Lietuvos, bet ir už viso pasaulio laisvę.

S. LOVICK

Kultūrinės AKTUALIJOS

IŠ L. RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS

J. Aistis ar J. Jankus? LRD 1954 metų literatūros premijos balsų tikrinimo komisija (J. Augustaitytė, Vaičiūnienė, Gr. Tulauskaitė ir Alb. Valentinas) vasario 12 d. posėdyje patikrinusi rado atsiųstus 54 balsavimo vokus. Atplėšus ir sumaišius vokelius, pasirodė šie duomenys:

J. Aistis Apie laiką ir žmones — 14 balsų,
J. Jankaus Namas geroj gatvėj — 12 balsų.

Toliau N. Mazalaitis Saulės takui teko 5 balsai, kitoms knygoms: 3—2—2—2—2—2—1—1—1—1, ir 2 lapeliai tušti. 9 knygos negavo nė vieno balso. Balsavimui šiemet buvo pateikta net 24 knygos (pernai tik 12), tai pirmuoju balsavimu vargiai įmona buvo kuriai knygai gauti absoliutinę balsų daugumą. Tačiau pirmosios dvi iš karto neabejotinai išsiskyre, ir LRD nariai antruoju balsavimu pasisakys, katra iš šių dviejų premijuotina. Antrojo balsavimo lapeliai rašytojams jau išsiuntinėti. Premijos mecenatai yra Chicago lietuviai gydytojai. Laimėjusiam autoriui premija bus įteikta kovo 13 d. Chicago Lietuvos auditorijoje.

—○○○—

DAIL. ADOMO VARNO MONOGRAFIJA

Besiruošiant prof. Adomo Varno kūrinių parodai, išliko gyvas reikalas ši mūsų dailininką vėteraną tinkamai pagerbti, išleidžiant jo monografiją.

Tuo reikalu Kultūros Tarybos pirm. kun. A. Stašio bute buvo sušauktas iniciatorių susirinkimas, kuriame, be paties pirmininko, dalyvavo: prof. dail. Ad. Varnas, prof. dail. V. K. Jonynas, muz. A. Nakas, P. Gaucys, dail. J. Pautienius ir inž. arch. J. Mulokas.

Laikė pasitarimo išryškėjo, kad tokią monografiją pasiima leisti Kultūros Taryba. Redaktoriais — autoriais pakviesti: prof. dail. Ig. Šlapelis ir prof. dail. V. K. Jonynas.

Monografijai leisti sudaryta komisija, kurion įeina: Kultūros Tarybos pirm. kun. A. Stašys ir tos monografijos leidimo sumanytojai — dail. J. Pautienius ir muz. J. Kreivėnas. Monografija rašoma ir išeis dar šią vasarą.

—○○○—

Atsiųsta paminėti

NAUJAUSIOS KNYGOS

CHICAGOS LIETUVIŲ METRAŠTIS. I dalis. Redagavo A. Vilainis — Šidlauskas. Iliustruotas, nuotraukos: Stelmako, Gulbinko, Urbučio, Noreikos ir kt. Išleido Nemunas, 3153 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. 1955 m. 244 psl. Kaina 3.50.

Dr. Adolfas Šapoka: VILNIUS LIETUVOS GYVENIME. Istorinė studija. Autoriaus leidinys. — Spaudė "Žiburio" spaustuvė, Toronto, Ont. Kanada, 1954 m. 96 psl. Kaina nepažymėta.

Stasius Būdas: THE FORBIDDEN MIRACLE. Išleido Comet Press Books, II West 42 St., New York 36, N. Y. Kietuose drobės viršeliuose. Aplanko iliustraciją piešė Barbara Koski. 1955 m. 186 psl. Kaina \$ 3.00.

GIROS AIDAS. Miškininkystės žurnalas. Redaguoja prof. Jonas Kupronis, leidžia — Lietuvos Miškininkų Sąjunga Išeivijoje. Nr. 1—2 (11—12), penktieji metai, 1954 m. Spausdinta rotatoriumi, viršelis spaustuvėje. Iliustruotas. Šis numeris skirtas Lietuvos Miškininkų S-gos 25 metų sukakčiai paminėti. Žurnalas periodinis. Išeina du kartus per metus. Priešu eina Girininko daina — žodžiai poetės Juozės Augustaitytės — Vaičiūnienės, muzika — komp. Juozo Žilėvičiaus. 154 psl. Kaina \$ 1.

Balys Sruga: KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAS. Kaip Joris Mažrimukas 1812 m. iš Viešnių Kaunan nusikraustė ir Napoleoną regėjo — ir kas iš to išėjo. Jauniems ir

Apleido — vienas gražiausių prof. Ign. Končiaus medžio drožinių.

linksmimės didžiojo Prancūzų tautos karžygio imperatoriaus Napoleono atsilankymo į Lietuvą 125 metų sukaktuvėms paminėti. Išleido Terra, 748 W. 33 St., Chicago 16, Ill. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, 1954 m. Iliustruota. Viršelis ir aplanką piešė dail. A. Kurauskas. Antrasis leidimas, 210 psl. Kaina neįrašyta \$ 2.50, įrišta — \$ 3.00

Thor Heyerdahl: KON-TIKI. Iš norvegų kalbos vertė Stasys Vainoras. Išleido Terra, 748 W. 33 St., Chicago 16, Ill. Iliustruota. 1954 m. 414 psl. Kaina: neįrašyta \$ 3.75, įrišta — \$ 4.25.

BUTKŲ JUZĖS RAŠTAI. Redagavo G. Paulauskaitė. 1954 m. Šulo leidinys. Techniška spausdinti darba atliko V. Šatkus ir P. Šulas. Butkų Juzės biografiją parašė G. Paulauskaitė. Iliustruotas. 150 psl. Kaina \$ 1.50.

Leonardas Žitkevičius: DAIKTAI IR NUORŪKOS. — Lyrinės ironijos. Spaudė Gabijos spaustuvė. Išleido Gabija, 335 Union A., Brooklyn 11, N. Y. 48 psl. Kaina \$ 1.00.

Algirdas Margeris: SAULES RŪSTYBĖ. 1955 m. Chicago. Viršelis piešė dail. M. Šileikis. Naujienų spauda. 312 psl. Kaina nepažymėta.

DIEVO PAUKŠTELIS. Neperiodinis humoro žurnalas. Redaguoja: Pulgis Andriūšis, Antanas Gustaitis, Albinas Valentinas ir Leonardas Žitkevičius. Redakcija ir administracija: 335 Union Av., Brooklyn 11, N. Y. Gausiai iliustruotas. Turinys įvairus ir aktualus. 32 psl. Kaina \$ 0.50.

Lietuvių Šeštadieninė MAIRONIO MOKYKLA Brooklyn. Mokyklos penkerių metų sukakčiai paminėti. Spaudai paruošė — A. Bendorius ir Pr. Naujokaitis. Viršelio vinjetė dail. Pr. Lapės. Viršelio IV psl. — mokyklos antspaudas, pieštas dail. V. K. Jonyno. Išleido Maironio Mokyklos Brooklyn Tėvų Komitetas 1955 m. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyn. Tiražas 700 egz. Leidinys iliustruotas, kreidiniams popierių, 32 psl. Kaina nepažymėta.

Vytautas Mačernis

VIZIJA

Išmokysiu jus mirt neapmokamą mirtį,
Ir meilės įkvėpsiu nematomai stielai.

Už lango jau ne vakaras, ne vėjas. Tai nakties negyvos akys
Sustingę stebi sielos židiny begėstančius vaizdus,
Ir nerami širdis, lyg paukštis, kurs kadais krantan saulėtan plakės,
Šiandakt virš tuštumos supuoja ilstancias sparnus.

O nebūtis, skausme išpuošus mintį paskutinę,
Paženklina šias žodžiais išsakytas svajones,
Ir šios nakties keleiviai, josios veidą atpažinę,
Iš siaubo metasi į nuodėmės gelmes šlykščias.

Žinau, ne jiems kovot prieš ją, tą kovą sunkią ir nelygią,
Ne jiems praėti žemę išdidžiai ramiu žingsniu,
Bet štai širdis vėl kliečia apie naują ir prasmingą žygi,
Ir degdama liepsnoj aš vėl regiu:
Kaip nykią naktį dykumų keliu smūlietu,
Skausmingų abejonių lydima,
Tačiau be aimanų, be skundo, susikaupus ir iš lėto
Į priekį smelkiasi naujoji milžinų karta.

Jinai netrokšta pergalės. Ir žino, kad skaisčioji pažinimo saulė
Pro nežinios tirstuosius debesis jai niekad nenušvis,
Bet išvidinio nerimo pilna ji veržias... nugalai pasauli,
Ir pagaliau sumerkia tamsoje šviesos pasilgusias akis.

Aš ją regiu šianakt... senelių kambary prie sienos susigūžęs.
Bet štai atėjo paskyrimo valanda...
Kurčioj tyloj nauidi laikrodžio lediniai dūžiai,
Ir aš keliuos ir praveriu duris... į veidus padvelkia tamsa.

Iš vienių svajonių tik pakilęs, nuo regėjimo vaizdų apsvaigęs,
Iš karto netvirtai parinkdamas žingsnius einu,
Bet pamažėl tvirtėja eisena ir retikumas baigias,
Ir jau po kojom dunda vieškelis, vedąs ligi didžiųjų aukštumų.

"Vizijos", Roma, 1947 m.

Santvarka, kuri negarantuoja žmogui tikėjimo ir mąstymo laisvės, negali būti toleruojama laisvojo pasaulio, o ypač laisvų Amerikos piliečių. Džiaugiamiesi savo laisve, mes, Amerikos lietuviai, turime negalėti darbo nei aukų Lietuvos išlaisvinimui.

Algirdas Brazis

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga lenkiu galvą prieš tikruosius Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės didvyrius ir jungiu savo nuoširdų įsitikinimą, kad lietuvių tautai bus užtikrinta vieta laisvųjų tautų istorijoje.

Simas Velbisis

Geriausiai groja tas, kuris groja savo mėgiamu ir išbandytu instrumentu.

Lietuvos Nepriklausomybės ir Laisvės kovoje mes patys turime susirasti save, savo vietą ir pasirinkti geriausias priemones šiai kovai vesti.

Balys Pakštas

CORDIAL GREETINGS TO ALL LITHUANIANS ON THEIR INDEPENDANCE DAY. — J. M. & O. H., N.P.C

KARALIUS, JO POMPADOUR IR EMMERICHAS

(Tęsinys)

TRUMPI MALONUMAI

Ak, dievas Votanas buvo taip gerai viską sutvarkęs, tik viena dalyką pamiršęs. Jis nenumatė, kad linksmybės nesitęs amžinai, ir pamiršo, kad gyvenime vis būna šitaip: juo didesnis linksnumas ir malonumas, tuo greičiau jis baigiasi... Greit pasibaigė saidybė ir didžiajam imperatoriui, ir jo vietininkams, ir jo freilions, ir mūsų garbingam riteriui budėtojui. Saracėnai iš rytų vėl juos išvijo ir visiems puotavimams padarė galą. Rūko kurfiurstai ir vakarus, ieškodami kur ramos vietelės pas savo nuosavas Gretchenas. Rūko su jais ir mūsų riteris budėtojas, prisipylęs kišenėlę žydiško aukso, susikrovęs savo negyvą ir gyvą inventorių ir nuostabu, — kai tik jis ant-

lą kartą išrūko į užsienį, tuoj nusivilko rudą uniformą ir ėmė skelbtis, kad jis nebe riteris, kad jis su rudaaisis nieko bendro nebeturi, o savo sieloje ir dvasioje jaučiasis amžinai esąs buvusio Griškabūdijs karaliaus gvardijos karininkas. Prašėsi priimamas, vadinasi, gražinamas į senųjų tarpą, nes reikėjo skubiai gauti maisto kortelę ir iš šalpos draugijos naujus civilinius drabužius. Tai jisai ir gavo: sau, savo freilina žmonai ir vaikams. Po to jis laimingai ir su ramia sąžine užmerkė akis.

Jo našlė, pasirodo, tebesilaikė kryžiuočių pilietybės ir šie jai pradėjo mokėti pensiją. Riteris buvo nusipelnęs jiems, ir padarumas reikalavo atsilgytinti.

Visdėlto našlė greit įstuštino žydiško aukso kišenėlę, sunkiai

vertėsi, riterio vaikams patarė ieškotis darbo.

KONTESSA ATVYKSTA Į SOSTINĘ

Vieną vakarą, kai mūsų naujasis Karalius Griškabūdijs buvo jau galutinai sukonsolidavęs savo valdžią ir sostą, atvyko į naująjį dvarą riterio jaunoji dukterė freilina Herrmina.

Ji pasiprašė kokio nesunkaus, bet gerai apmokamo darbo ir nurodė du svarbius motyvus: pirma, jos riteris tėvas be galo ištikimai tarnavo senajam Griškabūdijs karaliui, tai teisingumas reikalautų, kad naujajam karaliui taip pat ištikimai toliau tarnautų jo dukterė. Ir antra, — ji gera specialistė, moka daug svetimų kalbų, po truputį mūsiškai ir prūsiskai, taigi, būsianti didžiai naudinga karalystės plečiamai diplomatinei akcijai kaimyniniuose kraštuose.

Herrmina turėjo dar ir trečią motyvą, bet jo žodžiais neišsakė, o rodė. Ji buvo jauna, ką tik baigusi sirpti, turėjo raudonas lūpytes ir visus reikalingus anatominius (gali sakyti, atominius...) išlenkimus, pagal graikų skulptorių nustatytus dėsnius. Akys jos buvo gilios, slaptai vandeningos, švirkščiančios seksapyliu ir kitokiais kvapą užimančiais, odekoloais. Ji atrodė žymiai formingesnė ir patrauklesnė, negu Ava Gardner. Čia buvo ne iš filmų, bet tikra ir gyva "barefoot contessa".

PIRMIEJI ŽINGSNIAI NESĖKMINGAI

Du augščiausiai minėtieji motyvai ir šis trečiasis parodytas motyvas nulėmė, kad riteraitė Herrmina bematant buvo priimta į tar-

nybą. Vienas Karaliaus rūmų ministras tik ir laukė progos savo ofise pasisodinti tokią nuostabią deivę. prisodino ją prie svarbių dokumentų tvarkymo skyriuje, kuris buvo sukurtas specialiai saugoti įrodymus ir kitus aktus, pradedant Šventuoju Raštu ir baigiant Trečiojo Pasaulinio Karo išvakarėmis, kad dabartinis Karalius teisėtai yra įsigijęs valdžią ir, kad geresnio karaliaus žmonija dar nėra turėjusi.

Atlikti tokias sunkias pareigas Herrminai buvo nelengva. Ji buvo pasirodusi daugelį profesijų ir kai kurias sėkmingai praktiko pokario laikotarpyje, bet šiam verslui nejutu nei įdomumo, nei pasišventimo. Karaliaus ministras du mėnesiu žiopsojo į žaviąją kontesą, bet ir tas pasiūto jau socialiai prisižioposjęs. Atsitiktinai tai būta taupaus ir labai sąžiningo ministro, ir jis, matydamas, kad freilina tikusi kitiems įdomesniems darbams, bet netikusi jo ofisui, ją iš tarnybos atleido.

KLaida, kuri tapo dorybe

Bet atleido per vėlai... Ieškodamas vis naujų dokumentų nemiego naktimis pasiskaityti apie savo valdžios legalumą ir pasakišką jos tobulumą, kartą į ministro ofisą buvo užėjęs pats Karalius, ir čia jis pamatė kontesą Herrminą. Stabtelėjo, nuvėrė žvilgsniu nuo galvos ligi kojų, paskui dar du kartus dilbelėjo per vidurį, šyptelėjo, po to staiga suraukė kaktą ir išėjo.

Ministras pajuto akies mirksniu, kad įvyko kažkas negero. Jis spėjo, kad Karaliui nepatiko, jog ministras, padorus ir vedęs vyras, į savo ofisą sodinasi tokias įtartinas grožio merginas. Ir kad pats nenustotų geros vietos, tuojau pat Herrminą atleido iš tarnybos ir skubiai įsakė išvykti į užsienį.

Kitą dieną į tautą buvo išleista deklaracija, jog karališkoji vyriausybė, saugodama piliečių ir bau-

džiauninkų gerovę, yra susirūpinusi vesti savo administracijoje ko didžiausią taupumo politiką, sumažinti ne būtinais reikalingos administracijos personalą ligi minimumo ir ta proga yra atleidusi iš tarnybų visą eilę valdininkų ir ateityje ruošiasi atleisti dar daugiau.

Tauta, žinoma, džiūgavo dėl tokio išmintingo ir blaivaus vyriausybės parėdymo. Minios liaupsino Karalių ir spontaniškai ruošė demonstracijas po visą kraštą. Ypač veikliai šioje srityje pasireiškė šeši karalystės senato nariai, kurie kelis kartus suruošė manifestaciją prie Karaliaus rūmų, o paskui tekini bėgiojo po miestą ir po apylinkės kaimus, — ir taip vis manifestavo, jog atrodė, kad ne tik šeši senatoriai, bet visa šalis skendėjo džiaugsmo manifestacijose.

KARALIUS NERIMSTA

Deja, vėlesnieji įvykiai parodė, kad karališkasis ministras savo sprendimu šį kartą buvo iš pagrindų suklydęs. Nuo Herminos pamatymo ir tuo pačiu nuo jos atleidimo dienos Karalius pasidarė kažkoks keistas. Persimainė jo būdas, manieros ir politikos metodai.

Jis pasidarė labai nervingas, priekabus, nei minutę ramiai nenusėdėjo. Anksčiau jis dažnai skūsdavosi ligomis ir kitokiais kūno negalavimais. Dabar jo kūnas atrodė visai sveikas, lyg 18 metų jaunuolis. Jis vaikščiojo tiesiai, iškėlęs galvą, dažnai trypė kojomis ir atrodė, kad visą pilį vieno peties atrėmimu suverstų.

Kažkas jo viduje virė ir tai atsiliepė į jo naują politiką. Reikia ar nereikia, jis pradėjo daryti visokių pertvarkymus, tris kartus pakeitė konstituciją, pastatė keturias naujas radijo stotis, paskyrė penkis naujus ambasadorius, iš kurių du į sostines, kur jau nuo seno buvo Griškabūdijs ambasada-

ria, taip, kad susidarė didžiausia painiava, kur kurį ambasadorių reikia laikyti tikruoju, ir kurį priešų bei išdavių paskirtą.

Patyręs, kad Herrmina buvo atleista be rimto pagrindo, jis išbėrė ministrą už pasikarščiavimą ir čia pat įsakė atleisti visus valstybės tarnautojus. Neregėto teroro banga nusiaubė sostinę ir jos kilminguosius gyventojus, kurie tiek metų trūsė ir aukojosi karalystės gerovei. Bet Karalius neklaušė jokių patarimų, leido vis naujus įstatymus, kaitalojo parlamento sudėtį ir partijų atstovų kėdes: tuos, kurie atitinkamai buvo pasodinti lošti tariamai opozicijai, perkėlė į pozicijos eiles, taip, kad baudžiauninkai pradėjo visai nebesusigaudyti, kas kokiai partijai priklauso.

Karalius karščiovisi ir veikė visokiais būdais, kol pagaliau karalystės artėjo į chaosą. "Ne prieš gerą, ne prieš gerą toks šėlimas", kraipė galvomis tautos vadai ir visi senesnieji griškabūdiečiai. — Tik vienas Emmerichas buvo ramus ir nėsijaudino. "Kas man? Jei noriu, tuojau pat, rytoj, galu važiuoti į Aliaską. Ir vėl būsiu ten profesorius. Aš nieko nerizikuoju, nes ne man tauta reikalinga, bet aš tautai reikalingas", kalbėjo jis šiokius ir kitokias nesąmones.

DAR KARTĄ PAKAITĖ KONSTITUCIJĄ

Pagaliau, kai įtempimas pasiekė kraštutinę ribą, Karalius kažkur dingo. Incognito jis išvažiavo į užsienius ir ten trankėsi apie savaitę laiko. Kai grįžo, — buvo ramus, patenkintas, šypsningas, stačiai pienas su medumi...

Kitą dieną išleido dar vieną konstitucijos pakeitimą, kur buvo įsakymai pabrėžtas naujas paragrafas, jog Karalius ir visi jo ištikimieji ministrai valdys ligi gyvos galvos. O jeigu kuris pasimirgtų ar žūtų kovoje su priešais, tai valdžia ar jos atitinkama dalis pe-

reina jo tiesioginim įpėdiniui be rinkimų.

Visi Griškabūdijs baudžiauninkai ir net laisvieji patricijai labai stebėjosi, kam buvo reikalingas toks nepaprastas konstitucijos pakeitimas. Karalius juk labai senas ir bevalkis, kalbėjo liaudis, tad kam jam konstitucijoje dar užsitikrinti karaliavimą ligi gyvos galvos ir karalystės perleidimą tiesioginiams įpėdiniams, kurių jis neturi ir nebeturės? Antrą vertus, Karalius yra toks geras, išmintingas ir amžinas, jog jis nie kados nemirs, amžinai karaliaus, tad kam dar tai traukti į pagrindinius valstybės įstatymus?

Taip Griškabūdijs baudžiauninkai, vergai, plebėjai ir patricijai kalbėjo apie amžinybę, visai nejausdami ir nenumatydami, kas atsitiks rytojaus dieną.

ATĖJO DIDŽIOJI PERMAINA

O rytojaus vakarą sostinės centreje geležinkelio stotyje pasirodė gvardijos orkestras ir dar prieš traukinio atėjimą, pradėjo groti iškilingus maršus. Kai traukinys atėjo, iš vagono pasirodė šabalų kailiuose pasinėrusi panelė Herrmina, pasisveikino su ministrais, sėdo į specialią karietą ir, orkestrui dar garsiau grojant kavalerijos maršus, nuvažiavo tiesiai į Karalius rūmus.

Kitą rytą patekėjo nauja gyvenimo saulė viršum sostinės ir pelkėtų Griškabūdijs lygumų. Viskas pasikeitė, o ypač Karaliaus dvaras ir patsai Karalius. Reikėtų Gajaus Julijaus Cezario plunksnos aprašyti permainoms, žygiams ir laimėjimams. Šiais laikais tokių talentingų kronikininkų nebėra. Šių dienų kronikininkas todėl turi pasitenkinti vien keliais žodžiais pavaižuoti esmę iš viso to, ką jis pats savo akimis yra matęs ir ausimis girdėjęs, ką Karalius tarnai pasakoją ir visi piliečiai kalba.

(Daugiau bus)

SENELE

Kotryna Grigaitytė

— Dėdė Stasys atvažiuo! —
sušuko Jurgiuokas išokęs prieangin.

Žvilgtėrėjau pro langą. Tikrai jis su lagaminu stovėjo prie durų. Taip staiga, be jokios žinios, pamaniau. Matyt, kokia negerovė jį atvijo. Šito nenuoramos gyvenimas pilnas staigmenų. Jau trisdešimtuosius baigia, o dar vis vėjai galvoj. Jurgiuokas gi tūpsta iš džiaugsmo. Niekas taip nemo-ka pasiversti lokiui, tigrui ar asilui, kaip dėdė Stasys. Niekas tiek pasakų ir nuotykių nemoka, kiek jis.

— Na, dabar tai bus, — ploja delnukais mano septynmetis, ir pats atidaro dėdei duris.

— O, mano sūnau ir drauge, šimtas metų, kai mudu nesimaitėm! Kaip manai, ar priims mane mama, — beria žodžius, apkabindamas vaiką.

— Tikrai priims. Mačiau, mama jau pudruoja nosį. Kitaip ji spruktų į virtuvę ir lieptų pasakyti, kad jos nėra pamie, — girdžiu atsakant.

Abu kvatodami įgrįva vidun.
— Na, broliene, priimsi mane keletai dienų? — taria pasisveikindamas.

— Tai ką, ar jau meilės dvikovą pralaimėjai, kad teko dumti? —

— A, ką ten dvikova. Senele išvijo.

— Senelė? Kokia?

— Na, kaip čia pasakius... mano mergaitės motina, bet ji jau senele.

— Ką? Net šitaip!

— Palauk, broliene, nesiskubink bėgti už akių. Mano mergaitės sesuo turi kūdikį, ji ištėkėjusi. Trumpai tariant, turėjau palikti savo mergaitę dėl senelės... —

— Kol kas pasikalbėkit su Jurgiuoku savo reikalais. Man, rodos, čia bu įdomi istorija. Papasakosi ją, kai Jurgiuokas užmigs. O aš baigsiu ruošti vakarienę.

— Sakyk, kaip tavo tėvelis laikosi, Jurgi, ar sveikas? — klausia Stasys.

— Sveikas, bet šiandien sakė tėvelis grįš, kai aš jau miegosiu. Jis išėjo beisbalo žiūrėti.
— Gerai, tai tu, Jurgeli, negirdėsi, kai jis mane bars. Matai, mudu abu išdykę, abu verti beržinės košės...
— O, aš nenoriu beržinės košės, — Jurgiuokas juokiasi.

Klausaus jų pašnekesio pro atdaras duris ir matau judrias Stasio akis skraidant po kambarį. Keistu sutapimu, vaikas pilnas išdaigų, kaip ir jo dėdė, net panašūs jie abudu. Kiek mano vyras santūrus, savyje užsidaręs, tiek jo brolis plėpus. Tikrai maniau, kad šį kartą jis jau neištrūks be vedybų. Pasakoją kartą traukinį, jis pamatęs labai liekną, augstą mergaitę, kiek įdubusia krūtine ir atsiakiusiom mentėmis. Ji labai sunkiai kėlus lagaminą nuo lentynos, kuris visai neatrodės didelės. Stasys ją padėjęs. Mergaitė buvus blondinė su išsivilnijusiais ant pečių, ilgais plaukais ir turėjusi pilką akis. Žalio aksomo švar kelis, ir toks pat sijonėlis, labai jai tiko. Skoningai pritaikinta kosmetika padėjo jai atrodyti gana patraukliai. Mergaitė pamiršusi baltą pirštinę, bet, išėjusi iš traukinio, išilgėjo minion ir Stasys jos nebepavijęs. Tačiau plynnytę nylon'o pirštinę jam nesunku buvę nešiotis įsidėjęs į tuščią cigarečių dėžutę. Ji taip ryškiai išlikusi jo atmintyje toji mergaitė, kad jis nė kiek neabejojęs, jog sutikęs kur nors neapsirikęs grąžindamas pirštinę. Vieną kaitrią dieną jis užsukęs užkandinėn kuo nors šaltu atsigaivinti. Staiga pamatęs tą pačią mergaitę, bepiltančią svečiams vaisvandeniui. Prie kasos stovėjęs apypsenis vyras — sprendžiant iš panašumo, turėjęs būti jos tėvas. Atrodė, mergaitė buvo pamiršusi apie matymąjį traukinį ir labai paprastai paklausė, kuo galėtų patarnauti. Tada jis, išsiėmęs iš kišenės pirštinę, ir padėjęs ties ją. Jis nustebė, matyt, nebepažino pirštinės, kurių turėjo ne vieną porą.

— Pirštinė nieko nepadės, — gebiamasis, jį turėsite užmokėti, — šypsojosi mergaitė.

— Tiesa, prašau vanilos ledų,

— taręs jis ir padėjęs pinigų šalia pirštinės.

— Bet... ar jūs nieko neprisi-
menat, panele, — mikčiojęs jis.

— O, aš kartą turėjau tokią
pirštinę, — varto ją iš visų pusių.
Stasys atsidusęs:

— Pagaliau... Nežinote, visos
mano viltys sudėtos į tą pirštinę.
— Hm, jus*mačiau kažin kur.
Ar ne traukinį?

— Taip, taip. Ir jūs, išlipus iš
traukinio, išnykote, kaip dvasia.
O aš nuo tos valandos ieškau jū-
sų jau porą mėnesių.

Čia jis pradėjo pasakoti nebū-
tas istorijas, kaip visur jos ieško-
jės, nemiegojęs naktimis... Mer-
gaitė buvus patenkinta ir džiaug-
gesi juo. Jis davęs savo adresą ir
kitą dieną ji jam paskambinusi į
darbovietę. Stasys tuo laiku gy-
venęs viešbuty. Panelė Virginija
jam pasiūliusi kambarį savo tėvo
namuose, ištekėjusios sesers bu-
te, kuri gyveno pirmame aukšte.
Pasiūlymas buvęs priimtas. Dau-
giau apie save Stasys nieko nepa-
sakojo ir nerašė. Taigi, Jurgeliui
užmigus, teko suregžti nutrukusią
istoriją.

— Sakyk, Stasy, kaip ten su
ta senele? — klausinėju, vaiką
paguldžius.

— Žinai, broliene, esu atsargus,
— pradeda jis. — Įsimylėti
aš ne toks jau greitas. Mergaitė
patiko ir tiek. Beveik buvau nu-
taręs ją vesti. Jis tėvas buvo iš-
siskyres su motina, dar, kai duk-
relės mažos buvo. Jis žmogus sau-
sas, paniūręs ir nelabai nuo pasi-
tikis. Vyresnioji dukterė laukė kū-
dikio. Jos buvo panašios, kaip
dvynės ir, jeigu abi būtų plonos,
lengvai galima būtų apsiriki. Vir-
giniją retai tematydavau namuo-
se, ji beveik ištiesai dirbdavo su
tėvu užkandinėje. Dienos ejo prie
pabaigos. Jaunoji ponis suneigala-
vo. Ji pasidarė labai nervinga ir
pilna baimės. Ji įsigeidė pasišau-
kti motiną iš Kalifornijos, nes gin-
dydama, galinti numirti ir liks
su motina nepasimačius nuo tėvų
išsiskyrimo dienos. Tas jaudino
Virginiją ir šiek tiek mane. Tė-
vas gi nepaisė dukterį ir nieko
apie jų motiną nenorėjo žinoti.
Dukters padarė savo sprendimą
ir motina atvyko. Tik ji gerokai
pavėlavo, nes dukterė jau buvo pa-
gimdžiusi ir grįžusi iš ligoninės į
namus. Nuo čia ir prasideda ma-
no kritimas duobėn... Kartą grį-
žau iš darbo. Žiūriu, telefonu be-
kalbanti ponis: augsta, juodaplau-
kė, minko kailius ant pečių užsi-
metusi. Kai ji pasisuko į mane,
aš apstulpau — tokia ji buvo gra-
ži ir, sakytčiau, tiek pat jauna.
Bet... ji jau buvo senele, tuo aš
greit išitikinau, nes, padėjęs te-
lefono ragelį, ji priėjo prie kū-
dikio, emė jį šnekinai gražiausiai
žodžiais ir pašėlusiai kvatotis: aš
jau senele — cha, cha, cha.

— Ar tu žinai, Elena, kiek aš
vyresnė už tave? — klausia ji
dukters. Aš gi išsižiojęs klausaus
pro savo kambario durų plyšį.

— Aš... aš nežinau, mama.

— Tikrai septynioliką metų.
Dabar tau dvidešimt, o man tris-
dešimt septyni. Būdama septynio-
likos metų tave pagimdžiau, me-
tais vėliau Virginiją, o paskui nu-
tariau "atostogauti". Jūsų tėvui
tas nelabai patiko. Po penkių me-
tų jis mane išvijo, kaip žinai. Iš-
vijo į gražų ir turtingą gyvenimą.

Aš jam ašžinau palikstu dėkinga,
kad nesuvaldė savo pavydo ta-
da... Bet negaliu dovanoti už tai,
kad neleido judvi pasiimti iš šio
skurdo.

— Mums nėra blogai, mama.
Tėvas mumis visada rūpinasi.

— O ką jis jums davė?

— Jis žadėjo mus išleisti į
mokslą. Bet aš, baigusi gimnaziją,
užsimačiau ištėkėti. O Vir-
ginijai patinka prekyba. Be gimna-
zijos, ji dar baigė specialų ko-
mercijos kursą. Dabar ji sugebė-
tų dirbti ir be tėvo.

— Jūs esate pelės, gimusios
stiklo narvelyje. Matot gyvenimą
tik per stiklą ir negalit jo pajusti,
net suprasti!

— Bet mes esame savaip lai-
mingos. Mums su Virginija trū-
ko tik vieno labai svarbaus daly-
ko: kad tėvas ir motina būtų drau-
ge. Dabar, kai aš jau turiu vyrą,
dar ir vaiką, mažai tuo rūpinuosi.
Bet Virginijai tebėra labai svar-
bu. Ją norėjo vesti monsinjoro

Vakaro malda — Nepriklausomos Lietuvos nepamirštas
Vaidzas.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės proga, sveikiname plačia-
me pasaulyje esančias seses skautes, skautininkes, skautininkus ir
brolius skautus. Taip pat visus skautiūkus ir skautiškos
veiklos rėmėjus. Visus Lietuvos Laisvės Kovotojus.

Jums visiems linkime, stipriai viltimi laukti ir sulaukti Nepri-
klausomos Lietuvos Valstybės atstatymo dienos.

Tvirtai būdėkime Lietuvos Laisvės reikale!

P. L. S. Sesarijos Vadija

Negalėdami tiesioginiai dalyvauti pirmose kovos linijose už Lie-
tuvos Nepriklausomybės atstatymą, Vasario Šešioliktosios šventės
proga, mes sveikiname visus Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės
kovotojus ir užtikriname, kad visada buvome ir būsime ten, kur
Lietuvos Valstybės ar Lietuvų Tautos interesai mums įsakys.

Buv. Politinių Kalinių Čikagos skyrius

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, sveikiname Lietu-
vos Laisvės Kovų Invalidus, kūrėjus — savanorius, Lietuvos parti-
zanus ir visus lietuvius, kurie kovoja už Laisvos ir Nepriklausomos
Lietuvos Valstybės atstatymą, etnografinėse jos ribose.

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Čikagos Skyrius

Vasario 16 proga išreiškiu pagarbą ir padėką Lietuvos Laisvės
Kovų Invalidams, krauju paženklintiems Lietuvos Laisvės, savano-
riams ir visiems, kurie, ypač, statydami savo gyvenbę ir asmenišką
laisvę pavojun, kovojo ir tebekovoja už Lietuvos Laisvę. Jūsų pa-
siryžimas mus įpareigoja.

Antanas Balčiūnas

Nepriklausomybės Šventės proga nuosirdžiai sveikinu visus ko-
vojusius ir tebekovojančius už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomy-
bę. Vasario 16 ryškiau, nei paprastai, iškyla didingi šešėliai kovo-
jusių ir tebekovojančių už Lietuvos Laisvę. Dėkoju Aukščiausiam
jam, kad Jis suteikė galimybių jų laimėjimais pasidžiaugti. Jų pa-
vyzdžiai mus įpareigoja.

BRONĖ LABIN

Minėdami Vasario 16, neišvengiamai prisimename Laisvės Ko-
vų Didvyrius. Garbė Visagaliui, kad jų žygi palaimino, ir pagarba
kovotojams, kurie suteikė progą Laisvę alsuoti.

Jonas Andriūšis ir Steponas Višcius

brolio sūnus, gana pasiturintis,
bet tėvai ir dėdė jį atkalbėjo, kaip
tik dėl to, kad esate išsiskyre.

— Gerai, kad Virginija nepa-
puolė į tokių tamsių žmonių šei-
mą. Galima užtrokšti tokioj ap-
linkoj.

— Bet Virginija dėl to labai
kentėjo. Jis vedė kitą.

— Pravažiavo trinksėdamas
sunkvežimis pro langus ir aš ne-
girdėjau, ką atsakė į tai senelė.
Apie mane jos nekalbėjo nė žo-
džio. Gerai, kad neturiu nė bro-
lio, nė dėdės monsinjoro, — pa-
maniau. Virginijai nereikės dėl
to ašaroti.

Netrukus abi moterys atsirado
mano kambaryje. Supažindinda-
ma su motina, Elena paprašė, kad
nuvežčiau savo automobilį į ją į
miestą apsipirkti.

Kai senelė juodų akių žaibu
grybžtelėjo mane, jaučiau, kad
paraudo net ausys. Brangių kve-
palų nedrąsi banga užtvindė kam-
barį, ir aš tarsi pradėjau svaigti,
o deimantas nuo rankos, kurioj
ji laikė cigaretę, įkyriai degino
akis. Ji buvo augalota, beveik ly-
gi su manim, apvalių, gražių, iš-
dailintų kūno formų; ji atrodė
tampri ir sveika, kaip reta mies-
te gyvenanti moteris. Saikingai
išdidus, truputį koketiškas žvilg-
snis, santūri šypseną darė ją la-
bai patrauklią. Dukters abi bu-

vo panašios į tėvą, ir šioji mote-
ris atrodė tikrai puošni trumpa-
laikė viešnia šiuose namuose. Ji
nė krislelio savęs nebuvo paliku-
si dukteryste. Važiuojant, kelio
užsikimūose, ji nesivaržydama
pasviravo į mano pusę, palies-
dama pečių. Jos plaukai buvo pri-
ploti, kaip šaldytas juodas meta-
las, o tiesus perskyrimas švietė
ties kaktą, užpakalyje jie buvo
susukti į stambų žiedą, kuris, ne-
žinau kokių stebuklu, laikėsi ant
kaklo. Kiekvieną kartą, kai ji pa-
svirdavo į mano pusę, malonus
drebulyš taip užliesdavo mane,
kad net varas rankose suvirpėda-
vo. Ji nebuvo perdaug plepi, tik
ką nors sakydama taip pasisuk-
davo į mane, jog tamsoj sklasy-
mas, kaip baltas spindulys, nuši-
tiesdavo man į veidą. Ji buvo už-
tikrinta kiekvieno savo žvilgsniu
bei žodžiu. Pirkinėjo ji labai daug
maisto produktų, gerimų, gėlių,
na ir dovanų, dovanėlių...

Grįžtant ji staiga paklausė:

— Ar jūs buvotė vedęs kada?

— Ne.

— Jūs įdomus tu, —

— Labiausiai tuo, kad mokate
išvengti moterų.

— Bet kartais pasitaiko mote-
ris, kurios... negali išvengti, — tai
sakydama skubėjau paimti vai-
rą ir sukti namų link. Ji uždėjo
abi rankas ant mano rankų ir

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidai yra gyvi simboliai Didingosios
Kovos už Lietuvos Nepriklausomybę, o taip pat begalinio pasiauko-
jimo Lietuvai. Vasario 16 proga pridėdu prie didžiausios Jiems
pagarbos išreiškimo ir nuosirdžių linkėjimų pareiškimą.

Valerijonas Šimkus

Vasario 16 didybę savo varsomis nuskaldrina kovojusių ir te-
bekovojančių už Lietuvos Laisvę drąsa ir pasišventimas, o žuvusių
ir Lietuvos Karo Invalidų pralietas kraujas įpareigoja pasekti jų
pėdomis.

P. Leonas

Lietuvos istorijos didingumą sukūrė tauta, kuriai netrūko pasi-
aukojimo ir karžygiškumo. Vasario 16 proga išreiškiu pagarbą ir
širdingai sveikinu naujuosius Lietuvos Didvyrius — Nepriklausomy-
bės bei Laisvės kovų invalidus, savanorius — kūrėjus, partizanus
ir visus aktyviai kovojusius ir kovojančius.

P. Stankovičius

Kovotojams už Lietuvos Laisvę, savanoriams kūrėjams, parti-
zanams ir visiems, kurie kovojo ar kovoja už Lietuvos Nepriklau-
somybės atstatymą, mūsų nuosirdūs sveikinimai ir gili pagarba.

Kazys ir Ona Steponavičiai-Stephens

Lietuvos Karžygiams, kurie nežūrėdami pavojaus gyvybei, ko-
vojo ar kovoja už Laisvę ir Nepriklausomybę, Vasario 16 proga,
išreiškiame nuosirdžių pagarbą.

Vilius Prancuzevičius

Vasario 16 proga nuosirdūs sveikinimai visiems aktyviai prisidė-
jusiems prie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir kovojusiems
bei kovojantiems už Jos Laisvę.

Jonas ir Genovaitė Malioriai

Lietuvai Laisvė buvo atprikta jos Didvyrių krauju. Kova už
Laisvę tebevyksta. Išreiškiami Broliams, Lietuvos Nepriklausomy-
bės Kovų Invalidams ir savanoriams bei Laisvės kovūnams pa-
garbą, ryžtamės tęsti šią kovą iki gautinos pergalės.

V. ABRAMIKAS

Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės priešų demaskavimo, nuo
latinės kovos su žmogaus dvasios sumenkėjimu, mes pasigedome
ir pasigedome.

Vasario Šešioliktosios šventės proga, mes privalome atnaujinti
savo įžadą, aplaistytą mūsų brolių ir idėjų bičiulių nuosavu krau-
ju.

H. Silinis

Pamesti arklą, knygą, darbą ir susirinkus po trispalvę — žvelg-
ti į ją didvyrių drąsa ir kankinio meile, yra didinga ir šventa. To-
dėl Lietuvos Laisvės Kovų Dalyviams pridera didžiausia mūsų
pagarba.

J. K. ULEVICIAI

Aš negaliu suprasti laisvojo pasaulio žmonių, kurie džiaugiasi
akimirks laimėjimais ir nesuranda jėgų ir priemonių pasaulio pa-
baisai — komunistams sunaikinti.

Vasario 16 proga pagerbime savo didvyrių žygius ir pasisten-
kime išgarsinti juos po visą pasaulį.

M. Pauperas

Vasario 16 proga sveikinu visus lietuvius, kurie rūpinosi ir rū-
pinasi Lietuvos Laisvės reikalais.

K. PUSKUNIGIS

Vasario 16 — tai Laisvės Simbolių Simbolis. — Mano didžiau-
sia pagarba tiems, kurie tą Simbolį apvainikavo ir taip ryškiai nu-
sagstė kelią į Laisvę.

S. GRIGARAVICIUS

LIEUVIŠKASIS SEMINARAS

Pramatytoji Bostono — Brock-
tono studentų santariečių rengia-
mo Lietuviškojo Seminaro vasario
26 d. sesija neįvyks. Kovo 13 d.
3:30 val. Taut. Namuose apie "Lie-
tuvio asmenybės bruožus" skaitys
Harvardo universitete studijuojąs
ir dėstąs Vyt. Kavolis.

Kovo 20 d. apie "Lietuvių ko-
vas dėl kultūros", skaitys žymu-
sis mūsų kultūros istorikas prof.

Vaclovas Biržiška.

Tolimesnės seminaro paskaitos
vyks kovo 27 d., balandžio 2 d.
(šeštadienį), balandžio 24 d. Pas-
kaitininkais numatyti: Alg. Gu-
reckas, dr. J. Girmius ir Algirdas
Landsbergis.

Kitos jaunimo or-jos prašomos
paminėtomis dienomis parengimų
neruošti.

Bostono — Brocktono Studentai santariečiai.

atsiūsiu ir viešbučio adresą. Tai
ir viskas... Staiga ji spyruokliškai
pasitempė ir paguldė galvą ant
mano kelių.

— Po to, kai pabučiavau se-
nelę, nebenerėjau daugiau bučiuo-
ti Virginijos! Ji užnuodijo mane,
ir aš nerandu vietos. Jos balsas, jos
žvilgsnis, jos drabužių šlamesys
ir žingsnių ritmas audrina mane
ir aš nerandu vietos. Tas pragai-
škas troškimas, tas praeikusias
geismas būti su ja, atrodė, nus-
tumtų mane į betkokią bedugnę.
Aš daryčiau viską, ką ji lieptų.
Aš netikiu, kad velnias apsidėda
žmogui, bet moteris... Man nieko
kito neliko, kaip tik pabėgti iš ten,
kol dar neatėjo laiškas iš Kalifor-
nijos. Vargšė Virginija, ją moti-
na apiplėšė jau antrą kartą. Del
motinos skyrbybės ji neteko mon-
sinjoro gimnaziū, bet ji niekuo-
met nesužinos, kodėl aš ją palik-
au.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusel metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija talso ir talpina savo nuodžiū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

PROTESTAS VLIKui

PER PRELATĄ M. KRUPAVIČIŲ,

laikiniai einantį VLIKo

Pirmininko pareigas

Didžiai gerbiamas pone prelate,

bus reikalinga atsiremti.

Š. m. vasario mėn. 10 d. "Eltos Informacijų" Nr. 5-me Lietuvos Nepriklausomybės 37-tos sukakties minėjimo proga, tilpo atsisaukimas į pasaulio lietuvius.

Iš krašto pakartotinai prasis-kverbusios žinios nepatvirtina at-sisaukimo teigimo, esą mūsų tautiečiai Krašte yra savo pritarimu sutvirtinę VLIKo įpareigojimus atstovauti mūsų Tautai ir Valstybei. Priešingai, pakartotini Krašto Rezistencijos atstovų pareiškimai liudija, kad Tauta mūsų valstybės atstovais laiko draugingų valstybių pripažįstamą Lietuvos Diplomatiją. Tautos gi išlaisvinimo valią visuomeninėm priemonėm reiki-šti kiekvieną lietuvišką visuome-ninę instituciją, kiekvieną orga-nizaciją ir kiekvieną lietuvių mor-aliai įpareigoja Lietuvos tragedi-ja.

Atsisaukimas paskelbtas VLIKo vardu ir, reikia spėti, su Tamstos žinia, pritarimu ir sutikimu.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Susipažinę su atsisaukimu vien iš "Eltos" skilčių, teisybės vardan turime pareikšti štai ką:

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Nors atsisaukimas ir paskelbtas VLIKo vardu, bet, pvz., mes, LTS ir LLKS atstovai nebuvo me su jo turiniu supažindinti ir apie atsisaukimą patyrėme, tik per-skaitę jį "Eltoje".

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Kuomet, kur ir kuriame VLI-Ko gremiame, kaip iki šiol buvo įprasta, šis atsisaukimas buvo svarstomas, ir bendrai ar buvo svarstomas, mums nežinoma. Skel-biant atsisaukimą viso VLIKo vardu, pasinaudota mūsų manda-tais be mūsų žinios, sutikimo ar įgaliojimo. Reikšdami dėl to pro-tesą, prašome Tamstą užkirsti ateityje kelią panašioms nelega-liams veiksams ir nurodyti mums, ką šiuo atveju turime lai-kyti atsakingu už atsisaukimo paskelbimą esamoje formoje.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Nepriklausomybės paskelbimo dienos minėjimas yra visiems lie-tuviams lygiai brangi šventė. Tą dieną visi laisvajame pasaulyje esantieji lietuviai tyliu susikaupimu mini mūsų patriotų neprikla-usomybės akurą sudėtą ir dar tebededamas aukas, giliai ir skau-smingai atjaucia mūsų karžygiškos, okupanto teriojamos tautos kančias, su atsidavimu didina sa-vo pastangas Tėvynei laisvinti ir, tampriau burdamiesi apie savo junginius laisvajame pasaulyje, ieško nuosirdaus, nesudrumsto bendravimo ir susitarimo vienam didžiajam tikslui atsiekti — Nepriklausomybei atstatyti. Netin-kamas tai laikas siauriems parti-niams tikslams siekti, demagogi-jai, veidmainiavimui, kiršinimui bei prasilenkimams su tiesa puo-selėti.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Mes didžiai apgailėstaujame, kad atsisaukimo autoriai nepaisė Nepriklausomybės šventės rimties ir, prasilegdami su tiesos faktais, apsinkino visuomenės nuotaikas paties VLIKo negalavimais.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Palikti šį atsisaukimą, kuriam nebuvo gautas VLIKo pritarimas, be atitaisymo, būtų nusizengimas prieš visuomenę ir teisingumą.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

1944 metų Vasario 16-tos dekla-racija, kurią atsisaukimas minų, įpareigojo Vliką siekti lietuviškos visuomenės ne vien žodinės, bet tikros konsolidacijos. Nesunku buvo jos ir atsiekti, bet VLIKą dominuojanti dauguma, nesidro-vedama net ir diskriminacijų, ne tik kad vienybės nesiekė, bet susiskaldymą dar paastrino.

Atsisaukime šaukiama visų lie-tuvių paramos ir visiško pasit-ikėjimo, teigiant, esą, VLIKas tvarkosi demokratiškais pagrinda-is. Čia pamirštama, kad vos prieš 2 mėnesius, 1954 m. gruodžio 15—17 d. sesijose, VLIKą sudaran-čių organizacijų dalis neteisėtai pakeitė VLIKo statutą ir, sulau-žė demokratizmo dėsni, įkūrė grynai oligarchinę kai kurių gru-pių valdymo sistemą neribotam laikui. Taigi, patiems pagrindi-nius VLIKo nuostatus paneigus, dabar reikalaujama gražaus drausmingumo ir susiklausymo.

Su tikra pagarba

J. Bataitis,
LLKS atstovas VLIKe
T. Šidiškis,
LTS atstovas VLIKe
Reutlingenas, 1955.II.12.

Vasario Šešioliktosios šventė teprimena mums, kad Lietuvos Nepriklausomybė buvo, yra ir bus reikalinga visų lietuvių pasi-šventimo, aukų ir vieningo darbo.

Jonas Karvelis

Raudonės pilis — Senosio Lietuvos palikimas.

Lietuvos ir kitų kultūringų tautų pavergimas yra juoda demė pasaulio tautų istorijoje, kurios be kraujo ir aukų nenutrintume.

Povilas Plechavičius

Lietuvos Nepriklausomybės šventė teatgaus savo tikrąją prasmę, kada lietuvių tautai bus sudarytos galimybės laisvai ir nepriklausomai gyventi. Pralietas ir liejamas lietuvių kraujas teapsaugoja pasaulį nuo Muencheno, Jaltos ir teatneša jam tikrąjį laisvės supratimą.

JONAS BAGDONAVIČIUS

Į Lietuvos Nepriklausomybės šventę aš žiūriu, kaip į pačią didžiausią lietuvių šventę, be kurios kitos, kad ir didžiausios šventės, negali turėti šventinės nuotaikos, kuriai būtina Laisvė ir Nepriklausomybė.

Antanas Kalvaitis

Švėsdami Vasario 16, prisiminkime kritusiuosius mūsų brolius už Lietuvos Laisvę ir melskime Aukščiausiojo amžinos ramybės Jiems. Prisiminkime kenčiančius, kovojančius ir kovojusius už Laisvę ir prašykime tvirtybės Jiems. Telaimina Juos Aukščiausiasis.

Arkivysk. Giniotis

Tauta niekuomet nežus, kol yra Didvyrių. Vasario 16 proga išreiškiame didžiausią pagarbą gyviesiems mūsų karžygiškumo Simboliams — Lietuvos Laisvės Kovų Invalidams, Savanoriams ir Laisvės Kovotojams.

ALGIRDAS KARAITIS

Per šimtmečius kovos už Lietuvos Laisvę pareikalavo gyvybių geriausių Tautos Sūnų. Reikšdami Jiems didžiausią pagarbą, jungiame širdingus sveikinimus kovojusiems ir tebekovojantiems už Lietuvos Laisvę. Jų sudėtos aukos mus įpareigoja.

J. ir P. JOKUBKOS

Ne žodžiais, bet darbais ir nuoširdžia auka, pagerbkime Lietu- vos Laisvės ir Nepriklausomybės kovų didvyrius.

JURGIS GUDAITIS

Vasario Šešioliktosios šventės proga, mes lenkiame savo gal- vas prieš Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės kovų didvyrius ir piname jiems pagal savo išgales, gražiausios atminties vainiką.

Kasparas ir Stefa RADVILAI

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, mes sveikiname Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės kovų didvyrius ir linkime jiems visuotinos laisvojo pasaulio paramos.

Vincas ir Aldona KAČINSKAI

Nenugalėtas tasai, kuris nesijaučia nugalėtu ir sukauptomis jė- gomis kovoja už pergalę.

JUOZAS VINČA

Vasario 16 proga sveikinu visus, kurie prisidėjo ir prisideda prie kovos už Lietuvos Laisvę.

KASPARAS TOMAS

Lietuvos Laisvės Kovų Invali- dams ir Savanoriams — Kūrėjams nuosirdūs linkėjimai Vasario 16 proga. IGNAS BILEIŠIS

ŠAULIAI SVEIKINA KOVOJANČIĄ LIETUVĄ

Tremtyje atgijusi Lietuvos Šau- lių Sąjunga, Vasario 16 šventės proga, broliškai visus sveikina ginklo brolius — Lietuvos parti- zanus ir visus, kas bet kuriuo bū- du kovoja dėl Lietuvos Neprikla- usomybės.

Visiems kovotojams šauliai ir šaulės linki nepalūžti ir išverti iki galutinio laimėjimo.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, nukryžiuotosios Tėvynės, už gimtąjį kraštą žus- tančių partizanų ir Rusijos gil- moje nekaltai kenčiančių lietu- vių tremtinių vardan, Šaulių Są- junga šaukiasi visų tautiečių trem- tyje sąžinės pabudimo. Meskite vaidus ir nesantaikas! Nekovoki- te tarp savęs! Visi kaip vienas stokitė į talką kovojančiai Lietu- vai!

Lietuvos Šaulių Sąjunga
Tremtyje

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO REIKALU

Sklindant pagrįstoms ir nepa- grįstoms kalboms apie Lietuvos Diplomatijos Šefo Ministerio Lo- zoraicio paskyrimą, čia paduodu- tuo reikalui tai, ką aš asmeniškai žinau:

1940 m. gegužės 25 ar 27 dieną, tuojaus po rusų karo komisaro pavaduotojo gen. Loktionov at- silankymo Kaune, aš buvau pas Prezidentą pranešimą daryti. Ar aš jau buvau baigęs savo praneši- mą, ir atėjo Užsienių Reikalų Mi- nisteris, o gal atvirkščiai, bet, kaip šiandien prisimenu ir matau vaizdą, kaip prezidentūros didžio- joje salėje Respublikos Presiden- tas kalbėjosi su Min. Urbšiu, man stovint greta jų.

Prezidentas sakė Urbšui, kad, esant tokiai rimtai padėčiai, rei- kėtų vieną mūsų pasiuntinių pas- kirti vyresnioju, kuris, jei su Lietuva kas atsitiktų, galėtų pat- varkyti ir derinti visų mūsų at- stovybių veiklą ir rūpintis Lietu- vos reikalais užsienyje. Urbšys pritarė Prezidento minčiai ir čia pat pasiūlė reikalo neatidėlioti ir toms pareigoms paskirti mūsų pa- siuntinį Paryžiuje poną Klimą.

Prezidentas, kiek pagalvojęs, at- sakė: "Geras žmogus, geras lietu- vis, bet jau veik 20 metų ne Lie- tuvoje, taigi nutolęs nuo mūsų rei- kalų." Be to, Prezidentas dar prid- dūrė, kad Klimas, reziduodamas kariaujančiame krašte, negalės laisvai veikti. Prezidentas pasiūlė Urbšui dar pagalvoti. Urbšys sutiko. Urbšys pasikalbėjimas tarp Prezidento ir Urbšio tuo reikalu ir baigėsi.

Porai dienų praslinkus, pre- zidentūroje vėl vėl buvau liudy- toju pasitarimo tarp Prezidento ir Ministro Urbšio ta pačia tema. Šiuo kar Urbšys pasiūlė Prezi- dentui pasiuntinių šefu paskirti mūsų pasiuntinį Šveicarijoje Dr. Šaulį. Šį kart Prezidentas lyg nustebo, lyg pagyvėjo ir, tarsi nu- sistebėjimą reikšdamas, sakė: — "Kažin, ar bus gerai. Žmona ne lietuvi; yra gandų, kad posūnis ar posūniai tarnauja vokiečių ka-

riuomenėje, tai ar bus gerai, kal apie vyriausiąjį mūsų pareigūną užsienyje bus taip kalbama". Sa- kė, kad padarę tokį paskyrimą, susilauktumėm daug priekaištų. Urbšys tylėjo. Tada Prezidentas pats paminėjo mūsų pasiuntinį Romoje poną Lozoraitį. Jis taip sakė: "Kažin, kad Lozoraitį pas- silankymo Kaune, aš buvau pas Prezidentą pranešimą daryti. Ar aš jau buvau baigęs savo praneši- mą, ir atėjo Užsienių Reikalų Mi- nisteris, o gal atvirkščiai, bet, kaip šiandien prisimenu ir matau vaizdą, kaip prezidentūros didžio- joje salėje Respublikos Presiden- tas kalbėjosi su Min. Urbšiu, man stovint greta jų.

Prezidentas sakė Urbšui, kad, esant tokiai rimtai padėčiai, rei- kėtų vieną mūsų pasiuntinių pas- kirti vyresnioju, kuris, jei su Lietuva kas atsitiktų, galėtų pat- varkyti ir derinti visų mūsų at- stovybių veiklą ir rūpintis Lietu- vos reikalais užsienyje. Urbšys pritarė Prezidento minčiai ir čia pat pasiūlė reikalo neatidėlioti ir toms pareigoms paskirti mūsų pa- siuntinį Paryžiuje poną Klimą.

Po dienos ar dviejų, aš vėl bu- vau prezidentūroje. Aš jau buvau bebaigęs savo pranešimą Prezi- dentui jo mažajam kabinete, kai Prezidento adjutantas, gen. štb. pulk. leitenantas Žukaitis pranc- šė, kad yra atvykęs Užsienių Rei- kalų Ministeris. Aš norėjau atsis- veikinti ir išeiti, bet Prezidentas mane sulaukė ir liepė pakviesti Urbšį. Tą kart pasitarimas tarp Prezidento ir Urbšio buvo labai trumpas. Urbšys pasiūlė paskirti diplomatų šefu Min. Lozoraitį. Pre- zidentas sutiko ir pasakė: "Tai neatidėliojanti ir praneškite, kam reikia."

Porai dienų praslinkus, pre- zidentūroje vėl vėl buvau liudy- toju pasitarimo tarp Prezidento ir Ministro Urbšio ta pačia tema. Šiuo kar Urbšys pasiūlė Prezi- dentui pasiuntinių šefu paskirti mūsų pasiuntinį Šveicarijoje Dr. Šaulį. Šį kart Prezidentas lyg nustebo, lyg pagyvėjo ir, tarsi nu- sistebėjimą reikšdamas, sakė: — "Kažin, ar bus gerai. Žmona ne lietuvi; yra gandų, kad posūnis ar posūniai tarnauja vokiečių ka-

riuomenėje, tai ar bus gerai, kal apie vyriausiąjį mūsų pareigūną užsienyje bus taip kalbama". Sa- kė, kad padarę tokį paskyrimą, susilauktumėm daug priekaištų. Urbšys tylėjo. Tada Prezidentas pats paminėjo mūsų pasiuntinį Romoje poną Lozoraitį. Jis taip sakė: "Kažin, kad Lozoraitį pas- silankymo Kaune, aš buvau pas Prezidentą pranešimą daryti. Ar aš jau buvau baigęs savo praneši- mą, ir atėjo Užsienių Reikalų Mi- nisteris, o gal atvirkščiai, bet, kaip šiandien prisimenu ir matau vaizdą, kaip prezidentūros didžio- joje salėje Respublikos Presiden- tas kalbėjosi su Min. Urbšiu, man stovint greta jų.

Kaip jau žinoma, Ministeris Urbšys, vykdydamas tą Preziden- to parėdymą, birželio 2 dieną pa- siuntė mūsų pasiuntinybės ži- nomą telegramą, būtent:

"Jei čia mus ištiktų katastro- fa, tai užsieniuose likusios mūsų Diplomatijos Šefu skaitykite Lo- zoraicį, pirmuoju pavaduotoju — Klima, antruoju — Šaulį, Stop. Gauna Berlin, Roma, Paris, London, Washington, Stocuheln (pas.) Urbšys".

Tie trys, mano girdėti, pasita- rimai tarp Prezidento ir Urbšio, įvyko 6—8 dienų laikotarpyje. Kazys Musteikis.

Vasario Šešioliktosios dienos aktas būtų likęs pageltusio ir ne- reikalingo popieriaus lapu, jeigu jo nebūtų užantspaudavusi lietuvių tauta savo krauju ir auka.

Minėdami šį aktą nepamirškime, kad Lietuvos Laisvė ir Nepri- klausomybė reikalauja iš mūsų to patis, ko ji reikalavo iš mūsų tė- vų ir brolių.

Lietuvos Rezistencinė Santarvė

Nuosirdžiai ir sąžiningai atliekami pareigas savo tėvų kraštu — Lietuvai, mes pastatysime gyvą paminklą savo didvyriams, ku- ris kartų kartoms primins žmogaus pareigas savo gimtajam kraš- tui.

Bruno Macianskis

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, aš linkiu savo bro- liams lietuviams kuo geriausiai išsilaisvinti iš šios žemės pragaro- komunizmo ir atkurti savo laisva ir nepriklausomą valstybę, ku- rios lietuvių tauta yra užsitarnavusi.

Jonas Budrikas

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga, aš linkiu savo tėvų kraštui — Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, be kurios lie- tuvių tauta negali būti laiminga.

Dr. Peter Brazis

Vasario Šešioliktosios dienos šventė atgaivina mumyse nepa- lauziamo ryžto ir valingos kovos dvasią, kuri buvo ir bus nenu- galima.

Augustinas Voldemaras

Kovojančios Lietuvos partizanai — šių laikų Lietuvos vaizdas.

SU "SUNIM" I ZVAIGZDZIŲ MIESTĄ

Alkanos išvaizdos šunimi pasiūšęs autobusas, toks kuprotas ir net "scenicruiseru" pasivadinęs, vieną šeštadienio popietę išjudėjo Los Angeles linkui. Jame, truputį riebesnio sudėjimo sutvėrimo suspaustas, nuolankiai sėdėjo ir Jūsų korespondentas, pasišovęs aplankyti tą išvąjotą žvaigždžių miestą — Hollywoodą, apie kurį stori tomiai pasakų ir legendų yra prirašomi.

Bet grįžkime atgal, prie to "scenicruiserio", kuris tikrai šioje kelionėje pateisino savo išdidų vardą. Gal kas nors anksčiau ir galejo būti nepatenkintas, kam tie "šunų" kompanijos autobusai taip greitai važiuoja, neleiddami keliautojams ilgčiau pažvalgyti į gamtą.

Tačiau, bent šį kartą išėjo kitaip, nors ne šoferio, bet patios gamtos noru. Ir per 10 valandų, raudamasis per Kalifornijos aukštųjų sniegynus, mūsasis važiavimo prietaisas nusikapstė tik apie 20 mylių. Taigi, pati gamta čia mums, jos mylėtojams, pagelbėjo, parodydama savo baltą veidą, Amerikos pietiniame krašte.

Pasibaigus nuotaikingam važiavimui per šiaurinės Kalifornijos sniegynus, atėjo kita žinia apie Los Angeles siaučiančią audrą. Tačiau audra net ir mūsų greitąjį "šunį" pralenkė ir pasiekus šį miestą, jame viešpatavo tyla. Tik didžiųjų dienraščių antraštės rėbė apie šios Dievo rūstybės padarytas žalias ir apie generolo McArthur atvykimą.

Po spalvotu, išdidžiu generolo veidu, dienraščių kampe, kitame puslapyje, lyg iš vonios išlipusi, stovėjo "shapelų" chere North, prisilietusi prie begalės Marilyn Monroe formos. Kaip ten sakoma, pirmoji užims Marilyn vietą filme "How to be very, very popular". Iš tiesų, kagi nebūti "populiarai", turint tokias "populiaras" išmieras: 36 — 23 — 34.

Vargšė ta Marilyn, kuri susilaukė tokia žiauria varžovė, bet vistiek ji dar turi daugiau pasekėjų, negu 75 metus užbaigęs gen. McArthuras, kuriam sekančią dieną buvo atidengtas paminklas... su galva.

Ir kas gi nebežino Hollywoodo miesto? Bet kažin, ar jis toks populiarus, kad savo varde turi šven tumo žymį. Ir iš viso, ar jis yra šiek tiek šventas, gal greičiau pagoniškas, nes čia daugumas iki ausų yra įtikėję pagoniškuosius Laimės dievus, kuriems atiduoda visas savo viltis.

Čia garsieji Hollywoodo ir Sunset bulivarai, Palladium šokių salė, Graumano kiniečių teatras su žvaigždžių galūnių nuospaudomis, ABC, CBS, NBC (ne sumaišykite, su National Biscuit Co.), ir daugelis kitų vardų ir raidžių.

Ir tikėkit, jie visi daug ką pasako ir kalbėdami garsina juos priglaudusio Hollywoodo marke.

Lankytojams Hollywoodas, negalima sakyti, kad būtų nedėkin-

KAIP IŠLAIKYTI LIETUVIŠKUMĄ MŪSŲ JAUNIMO TARPE?

1. Kalbėk namie su savo vaikais tik lietuviškai.
2. Įrašyk savo vaikus į lietuviškas jaunimo organizacijas.
3. Turėk namie lietuvišką knygynėlį.
4. Pasakok daugiau apie Lietuvą.
5. Užsakyk lietuvišką jaunimo laikraštį "Tėviškėlę".

Laiškas "Tėviškėlei"

2313 West 91 St.
Chicago 20, Illinois

Prašau siuntinėti "Tėviškėlę" šiuo adresu:

Vardas pavardė

Adresas

□ Siunčiu \$3.00

□ Pinigus pasiūsiu vėliau.

gas. Tai niekis, jog iš jų po 3 dol. už pietus paime, tačiau čia yra matytinų dalykų, kurie nemokamai teikiama.

pramogų vietomis yra aukščiau pramogų vietoms yra aukščiau minėtosios ABC, CBS, NBC radijo ir televizijos tinklų studijos, kuriose vykstančias programą publika veltui gali stebėti. Tiesa, nevisiškai veltui, o už gerą delnu padaužymą ar prievartinį nusi juokimą.

Šiose programose gyvas galima pamatyti bemaž visas "CuckooLand" ("Rave žurnalo neidiotams" vardas Hollywoodui) žvaigdes. Čia pasirodo ir juokdarys elvsuo uapapie iaiacs kyt hrlaim Bob Hope, kuris per prieš kelias savaites matytą radijo programą reklamuodamas amerikietiška sūrį (dideliu "sponsořių" nuliūdumui), niekiškai užsiėmė nosį, o tuo tarpu, pridėjęs pirštą prie savo partnerės — Za Za Gabor krūtinės, jį skaniai nulaužė.

* Vienas iš įdomiausių Hollywoodo matytinų vietų yra filmų studijos, kurių, beje, tik maža dalis randasi šio miesto/ribose. Kitos gi yra išimėčiusios Universal City, Burbanke ir kitur. Tačiau gaila, jog lankytojams jos labai sunkiai prieinamos; nebent tik drašiai galima iš lauko pusės gerai į jas pasižiūrėti ir garsiai nusi keikti.

Išimtis čia yra daroma kariams, kurių uniforma suteikia galimybę jiems patekti į šias užburtasias piliis. Tas, žinoma, daroma tam tikro atsargumo dėliai, kadangi privati publika kartais gali padaryti nors ir mažutį išsišokimą, kuris filmavimo vietoje gali kaštuoti tūkstančius dolerių. Tačiau Dėdės Samo kariuomenės atstovais čia pasitikima, nes jie, matyt, laikomi labai drausmingais žmonėmis.

* Pasinaudojant ta kariškiais teikiama privilegija, ir Jūsų korespondentas turėjo progą pažvelgti į dalykus, vykstančius, skitytume, už geležinės filmų studijų uždangos.

Nuvykus Columbijos studijon, sutinkamas Frankie Lane, kuris laido balsą naujai filmui: "Bring you smile along". Čia kitoje ruošiamoje filmoje savo tarzanis kūs sugebėjimus rodo Johnny Weismueller, su bezdžione bepraktikuodamas po stogu įrengtose džiunglėse.

Užsukus į tą palaimintąjį Paramount studiją, tenka susitikti su karaliais, viduramžių šarvuotais kareiviais ir nyktūkiais, nes čia yra ruošiamas filmas apie Vagabundų karalių. Taip pat čia dygsta ir geriausi rūmai su pulkiausiomis statulomis ir dirbtiniais sodais, kurie neužilgo bus vartojami būsimųjų filmų scenoms.

Iš tiesų, kam gi gamintojams važiuoti į svetimas šalis, jeigu ji čia pat gali pasigaminti savus Parizius, Londonus ir Egiptus. Žinoma, tas nemaža kaštuoja, tačiau vis tiek atsieina pigiau, negu artistus ir techniškaį personalą, siunčiant į vaizduojamuosius kraštus.

Edv. Šulatis.

—○○—

KNYGŲ LEIDIMAS

1954 m. Liet. Bibliog. Tarnyba surašė 178 knygas ir brošiūras, iš jų 118 išleista JAV-se, po 10 Vokietijoje ir Kanadoje, 9 Australijoje, po 7 Anglijoje ir Argentinoje ir t. t. Daugiausia išleista literatūros veikalų — 43, visuomen. mokslų reikalams skirtos 39. Knygos ir knygelės, bendrybėms — 28, religinių knygų — 27, meno — 16 kitų skyrių mažiau. Paskutinių 5 metų laikotarpyje išleista: 1950 — 141, 1951 — 164, 1952 — 190, 1953 — 187, 1954 — 178 neperiod. leidiniai.

Laikraščių 1954 m. buvo leidžiama: JAV — 55, Vokietijoje — 9, Kanadoje — 5, Anglijoje — 4, Australijoje — 5, Kolumbijoje — 3, Argent., Ital., Franc., Brazil, Venecueloje — po 2, Urugvajuje, Austrijoje, N. Zeland. ir Indijoje — po 1. Iš viso pasaulyje — 95.

LOS ANGELES, CALIF.

Juozas Vitėnas,

"Lietuvių Lienu" vyr. redaktorius, tremtyje — Vokietijoje, leides ir redagavęs "Žiburius", Lietuvoje baigęs teisės mokslus, istatytas kandidatu ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės Vyr. Tarybą. Gal bus dar ir daugiau kandidatų iš Los Angeles. Bet kaip ten bebūtų, Kalifornijos steitas turėtų turėti bent vieną narį ALB Vyr. Taryboje.

"Lietuvių Dienų"

Žurnalo vasario mėnesio numeryje naujų minčių kelia Vasario 16-tosios proga J. Brazaitis. Duodamas pasikalbėjimas su Lietuvos ministru Washingtono P. Žadeikiu. Rašo: Lietuvos ministris Londone Br. Balutis, prof. M. Biržiška, dr. A. Trimakas, dr. J. Bielskis, dr. A. Musteikis ir kiti. Telpa per 60 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Metinė prenumerata 5 dol. Adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

A. H. Batchelder,

gyvenąs Berkeley, Calif., vadovujas Kalifornijos Tyrimo Korporacijai (Cal. Research Corp., Richmond, Cal.), iš profesijos chemikas, mokosi lietuvių kalbos ir įdomėjusi apie Lietuvą. Jau prieš

kiek laiko per dr. D. L. Hagemann, Lietuvos konsulo dr. J. J. Bielskio ženą, pasirūpino lietuvių kalbos vadovėli.

Gen. Stasio Raštikio, gyvenančio šiuo metu Santa Monica, Calif., atsiminimai bus išleidžiami dviejuose tomuose. Pirmame tome paliectiami įvykiai iki jo išėjimo į atsargą. Gen. St. Raštikio atsiminimus leidžia A. F. Skirius, "Lietuvių Dienų" leides.

John Butler,

San Diego, Calif., burmistras, pirmą kartą paskelbė Lietuvos Respublikos dieną San Diego mieste Vasario 16-tosios proga. Proklamacijos pasirašymo proga burmistras priėmė delegaciją, kurią sudarė: dr. A. Yuškis, P. Zounes, poila W. Grybas — Childs ir V. F. F. Beliajus.

Lietuvos Respublikos Diena Los Angeles mieste paskelbta — šiais metais miesto burmistro Norris Poulson.

Wm. Archis,

Loang Beach, Calif., imasi iniciatyvą suorganizuoti ALB Long Beach skyrių. Vasario 27 d. šaukiamas susirinkimas. Vyksta susirinkimą keletas asmnų ir Los Angeles. T. T.

27 metai patyrimo siuivime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plauuu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomueju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3541 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: Yard 7-6035

IŠ TOLI AR IŠ ARTI, PIGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS. Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave.
Tel.: FRontier 6-1882.

20% NUOLAIDOS!

Dėl išpardavimo prieš invento rizaciją.

BATAI VYRAMS: Florsheim Crosby Square, Freeman, Pedwin.

BATAI MOTERIMS: Air Step, Velvet—Step, Wilbur Coon ir Mary Adams

BATAI VAIKAMS: Buster Brown ir Weatherbird

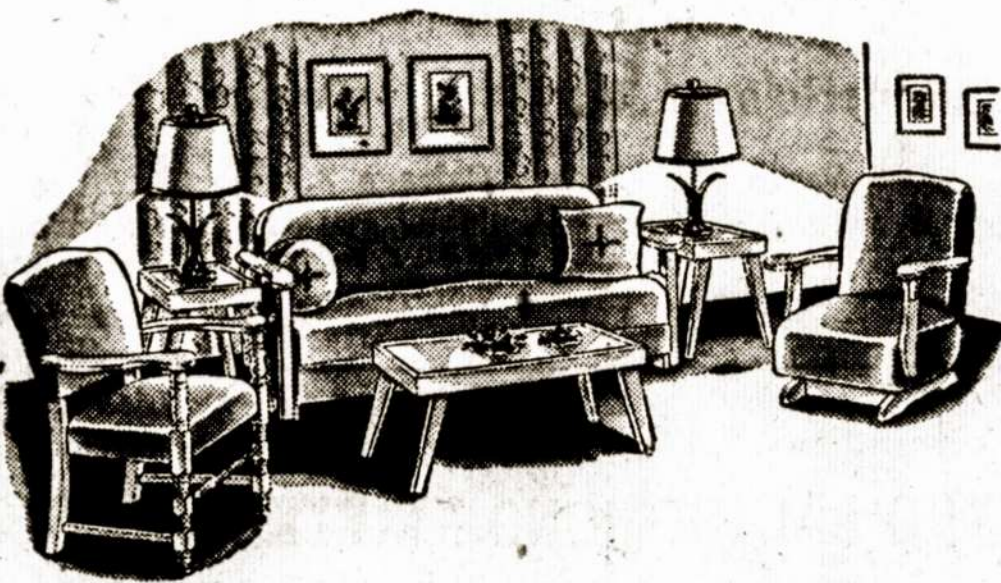
UNIVERSAL SHOE STORE
3335 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS, 752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės). Darbas atliekamas labai švarioj kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pagaldavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečdadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS IŠTINKINK.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkste pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovė ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-t' St.). Tel.: SEeley 3-4711 Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽININGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIORINTI. JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-9209

Rudeninių ir žieminių lietai, čių, paltų, o taip pat šiltų vilninių megstintukų didelis pasirinkimas pasi:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išsi- mokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuovė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

20% NUOLAIDOS

DIDELIS IŠPARDAVIMAS VISŲ ŽIEMINIŲ DRABUŽIŲ

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tik tada, kai naujų prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį paslaptinę planą žino ir sėkmingai jį praktikuoja LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. Halsted St.

DIDELIS PASIRINKIMAS vyrams, moterims ir vaikams drabužių ir baltinių, NAMAMS REIKMENŲ, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visa kita Jūs pirksite PIGIAU, NEGU KUR KITUR.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: Virginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas. Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS. Kreipkitės į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga. 4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742, arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniškai oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. Republic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

LIGDĖSIO VALANDOJ

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6345 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčių arčiau jūsų namų.

KĄ JIE DIRBA

Stasys Kemzūra,

Brockton, Mass., tremtinis, turėjo rūpesčio dėl ištikimybės jo šeimai ligos. Jo giminės iš seniau gyvena šioje apylinkėje ir daug padėjo tremtiniam. St. Kemzūra sveikina savo pažįstamus ir parapilietius, linkėdamas geriausios ateities.

Vladas Baltrušaitis,

Lietuvos operos solistas, Sv. Jurgio (Čikagoje) parapijos vargonininkas, vadovauja ir ateitininkų chorui, neseniai permė vadovauti Čikagos vyrų chorą. Paskutiniu laiku vyrų choras smarkiai dirba — ruošiasi savo veiklos penkmečiui, kurio minėjimas įvyks balandžio 24 d. Čikagos Vyrų Choro Valdybos pirmininku yra judrus kultūrininkas Vyt. Radzius.

Juozas Valickas,

Hillside, N.J., senosios kartos lietuvis, nuširdus lietuvių spaudos rėmėjas, po įvykusios automobilio katastrofos skaudžios nelaimės, jau kiek pasveiko ir įsijungė į lietuvišką veiklą. Be to, vasarai ruošiasi kelionei po Ameriką ir savo išpūstais pasidalinti spaudoje.

Jonas Virbalis,

Cleveland, Ohio, LASo skyriaus pirmininkas ir aktyvus kitų lietuvių organizacijų veikėjas, sutiko sudaryti "L.L." atstovybę Clevelande.

Antonina Liorentaitė,

gyv. Highland Park, Ill., sirgusi ir gulėjusi 9 d. ligoninėje ir likusį laiką namuose, gavo iš Leonardo Jankausko čekį \$526.

Alė Petruševičiūtė — Thomas,

Cicero, Ill., čiagimė, ne tik kalba puikiai lietuviškai, bet ir dalyvauja lietuviškoje veikloje bei įvairiuose parengimuose. Yra Ūkininkų pašalpinio klubo išdininė. Pasiryžusi aplankyti ir Lietuvą, kai bus laisva, ir kuo galės, prisidės prie Lietuvos atstatymo.

Vytautas Pašakarnis,

Clevelande, Ohio, laisvu nuo darbo metu studijuoja ir dar randa laiko visuomeninėje veikloje ir bendradarbiauja spaudoje.

Antanas Juozaitis,

Clevelande, Ohio, aktyviai prisideda prie "L.L." atstovavimo ir platinimo.

Aleksas Bulauskas,

Cicero, Ill., yra pakeltas iki meistro mechaniko vienoje dirbtuvėje. Abu su žmona dalyvauja lietuviškoje veikloje ir deda pastangas, kad daugiau lietuvių dalyvautų amerikiečių politikoje.

Vytautas Senkus,

Cleveland, Ohio, persikėlė į naują butą ir rūpinasi "L.L." platinimu bei aktyvus organizacijoje.

Juozas Vaičaitis,

So. Boston, Mass., neseniai atsikėlęs iš Australijos, ten jis buvo Australijos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas ir Bostone jau įsijungė į organizacinę veiklą ir iš jo sulaukiama daug paramos.

ŽODIS DEL VEDYBU

Po Lietuvos vadavimo bylos, antras svarbiausias, ir gyvybinis lietuviams reikalas, tai lietuviškos išlaikymas.

Lietuviškie marinama, naikinama, sparčiai lietuviškie ištekėjimu už kitataučių, ir lietuvių su kitatautėmis, kurios pas lietuvius iki šiol labai dažnos, ir, pasakyti, — perdažnos. Lietuviai nieko, ar labai mažai, vienas kitas retkarčiais tremtinių prieš tai pasisako. Kad mišrios vedybos mirtina žala lietuvių daroma, kiekvienam lietuviui aišku, tik jie tai leidžia per akis, lyg nieko tame blogo, arba, net geriau, kad lietuviškie išteka už kitataučio kokio amatninko, vertelgos ar turtoolio, į tai nekreipdami dėmesio.

Tokias vedybas lietuvių laikraščiai labiau aprašo, negu tyras lietuvių; mat, girdi, lietuviškie išteko už tokio ir tokio asmens, kurs užima tokią ir tokią vietą Priedu — kokia ir kur atsiuvo vestuvinė puota, kiek ir kokie ten svečiai dalyvavo, ir t. p. Tokiais aprašymais aprašymais ne tik ne kiek nesugraudinama, kaip tik priešingai — paskatinama ir kitus sudaryti mišrias šeimas.

Draščiai, ir suprantamai, prieš mišrias šeimas pasisakė dr. K. Pautienis, antrašte: Susirūpinkime Lietuvių Tautos naikinimu. Rašiny pasako, kad 66% lietuviškie, teka už kitataučių. Tai baisu, tokiais mažai tautai, kaip lietuviams. Duodamas pavyzdį iš suomių tautos, kaip suomių susirūpinę savo tautos išlaikymu; suomei ar suomiui, sukūrus su kitataučiu šeimą, ne tik tėvai, bet laikraščiai ir bendruomenė tokį tautai nuostolingą įvykį apgalestauja, ir kitus griaudena, sergsti tokios klaidos vengt.

O lietuviams, lyg snausdami, nė žodelio prieš tai, o tik dėda bile kokį teigiamą aprašą, ypač, kai kokio veikėjo dukra, ar sūnus, mišrią šeimą sudaro.

Lietuviams, tyliai leidžiant su daryti mišrias šeimas, atrodo, veltui besisielojimas pavergtos Lietuvos išlaisvinimu; kiek ten liks lietuvių, ir ar daugelis iš sveturių griš?

Mišrios šeimos ne tik amžinai atitrūksta nuo lietuvių, o ir kitus savep traukia. Lietuviai, ne tik tėvai tokių vaikų, bei artimieji, o ir kiek tolesni, į tai žiūri, ar su tokiais bendrauja, pamažu atšąla nuo viso, kas lietuviui sava, brangu. Dažnas tokių pamoja į lietuvius — "et, ko čia svajot, juk vis-

tiek mums mirus, vaikai jau lietuviškai nebekalbės; tedaro, kaip jiems tinka".

Jei jau kitatautis, net vyskupas, kaip rašo dr. K. Pautienis, sako, apgalestauja lietuvių tautos nykimu, tai lietuviams tikrai reikia itin susirūpinti tuo klausimu, o ne leisti tyliai dalykam riedėt žalinga lietuviams linkme. Kaip jau sakiau, tame reikale pirmiausia turi patys vaikų tėvai kuodaugiau sia rūpintis, kad jokiū būdu neleidus vaikams su kitatautėmis-čiais, kas priveda prie glaudžių santykių, vedančių prie santuokos. O jei tokia santuoka prieš tėvų ir lietuvių norą įvyksta, kuo mažiau sia apie ją kalbėti. Jei kalbėti, tai tik neigiamai, ir gilaus apgalestavimo prasme, nežūrint už kokio "garsūno" dukte ištekėjo, ar kokio "turtingo" lietuvis pačią gavo, atsiliepti apgalestaujant, ar visai nieko. Tuo turi pasirūpinti lietuvių bendruomenė, ypač laikraščiai, už jokią apmokamą kainą, tokias žinias teigiamai laikraštint nedėt. Ir net vėliau — kaip gerai tokia šeima negyventų — vengt apie ją viešai teigiamai atsiliepti.

Sektinas suomių pavyzdys: — draust jaunuolius su kitataučiais glaudesniais ryšiais, kurie veda į meilybą ir santuoką. O įvykus apgailėti ir perspėti kitus, kad panašių klaidų, kaip tautai žalingų, vengtų.

Arimantas

E. SKADE — SKADAUSKO SALĖJE

1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill. š. m. vasario 20 d. (sekmadienį) ĮVYKSTA:

I. 4:00 val. Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Cicero Skyriaus steigiamasis susirinkimas;
II. 6:00 val. viešas —

VAKARAS

Šokias gros Cicero lietuvių Karėivių Draugystės Orkestras, — Adolfui Ramoniui vadovaujant.

Bus užkandžių ir gėrimų buffetai.

PARDUODAMA

Mėsos ir įvairių prekių krautuvė, 858 W. 33 St., prieš pat bažnyčią. Kreiptis bet kuriuo laiku pas S. Melkarek, šios krautuvės savininką. Gera vieta geram žmogui už labai žemą kainą.

LAS Anglijos Vietininkijos SUVAŽIAVIMAS

Anglijos LAS Vietininkijos Organizacinis Komitetas nutarė šaukti pirmąjį Vietininkijos suvažiavimą kovo mėn. 26—27 d. d.

Suvažiavimas įvyks Londono Lietuvių Parapijos salėje. Pradžią 6 v. v. Suvažiavimas atvyksta iš Vokietijos LAS Vyr. Valdybos Pirmininkas p. Stp. Vykintas.

Pavieniu provincijoje gyvenę tautinių pažūrų lietuviams, kurie dar neįstojo į Centrinį Londono LAS Skyrių, prašomi dar prieš suvažiavimą susirūpinti su skyriaus Valdyba šiuo adresu: Mr. Pov. Adomaitis, 25, Spelman St. London, E. 1.

Vasario mėnesyje vyksta steigiamieji LAS skyrių susirinkimai Coventryje, Bradfordo ir Manchesteryje. Į susirinkimus iš Londono vyksta A. J. Kaulėnas ir P. Mašalaitis.

Londono LAS Skyrius surengė gražiai pasisekusį vakarą. Buvo suvaidinta linksma komedija — "Vargšas Tadas". Gražiai savo roles atliko M. Mineikienė, Kaulėnienė, P. Mašalaitis ir H. Petruskas.

VASARIO 16 MINĖJIMAS NEWARKE, N. J.

Š. m. vasario 27 d. 4 val. p. p. N. Jersey Lietuvių Taryba rengia Lietuvos Nepriklausomybės 37 m. sukakties minėjimą, kuris įvyks Sv. Jurgio d. j. salėje, 18 New York Ave., Newark, N. J.

Tarpininkaujant adv. C. F. Pauliui, Taryba išsiryžo N. J. gubernatoriaus R. Meyner sutikimą pasiekti Lietuvos Nepriklausomybės dieną (Proklamaciją). N. J. Lietuvių Taryba prašo kitų miestų N. J. L. T. atstovų, draugijų bei veikėjų prašyti vietos miestų burmistrų — majorų, kad paskelbtų Proklamaciją — Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Sventės minėjimo programoje numatyta J. Audėno ir adv. C. F. Pauliaus kalbos, kviesti dalyvauti sen. Smith, Newarko maj. Karlin ir N. J. kongresmanas. Dainuos Newarko Sv. Trejybės liet. parapijos ir Liet. radio dr. j. Rūta chorai. Bus deklamacijos ir kita meninė programa. Įėjimas nemokamas.

N. J. Lietuvių Tarybos Valdyba nuširdžiai kviečia Newarko ir apylinkių lietuvius minėjime skaitlingai dalyvauti.

VI. DILIS

N. J. Lietuvių Tarybos Išd.

LAS Londono Skyriaus Kultūros Vadovo V. Mamičio rūpesčiu ir jo vadovybėje pradėjo darbą Londono lietuvių vyrų choras. Po ilgės pertraukos vėl galėsime pasigėrėti lietuviška daina Londone.

Tautos šventės minėjimą Lon-

švenčių ir kitomis progomis, saviems ir svetimiesiems tinkamiausia dovana yra Prof. IGNO KONČIAUS

MEDŽIO DROŽINIAI

Gimtąjam kraštui prisiminti

223 kreidinio popieriaus puslapiuose rymoja 100 kryžių, smutkelių ir rūpintojėlių, išreiškiančių Gimtojo Krašto ilgesį ir meilę jam.

Aptarimai ir paaškinimai lietuvių ir anglų kalbomis. Kaina \$5. — Užsakymus drauge su pinigais siųsti: "Laisvoji Lietuva", 3157 So. Emerald Ave., Chicago 16, Ill.

Vadovas į sveikatą

Geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sv ikatos išlaikymo dėsni: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Jos kaina tik 2 doleriai su prisuitimu. Tuojau užsakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3241 W. 66 th Place, Chicago 29, Ill. Telefonas: REpublic 7-7868.

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius šviežius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirksite Lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituanica Ave. Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautvininkų šios kepyklos gaminių. — Lai tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

SKANIAU, ŠVARIAU IR JAUKIOJE APLINKOJE Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakariene lietuviškie laikomėje valgykloje

Antonette's Lietuviška valgykla

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Čalminienė ir Z. Gražienė, sav.

Apsikirkp pagal savo skonį, madą ir pageidavimus tremtinio PETRO BALTRONO KIRPYKLOJE

2543 1/2 West 71 Street.

Mandagus patarnavimas, švartai patalpa, nauji įrankiai ir ilgameitis patyrimas.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARD 7-0677. Didžiausias pasirinkimas: sluvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių šveičiškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

LIEŪVI — LIETUVE SVEIKINAME TAVE VASARIO 14 PROGA

Ar jau pagalvojai apie savo ir artimųjų gyvybės, sveikatos ir senatvės apdraudą, ar esi SLA narys?

Ilgiau tu negali laukti be žalos sau ir artimiesiems, Rašykis nariu į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje (SLA), seniausią ir didžiausią lietuvių patriotų fraternalinę organizaciją Amerikoje, kuri

SIŪLO TAU IR TAVIESIEMS Gyvybės apdraudimą iki \$10.000 asmeniui.

Nelaimingo atsitikimo ir ligos apdraudą iki \$325.00 mėnesiui.

Senatvės apdraudą iki \$300.00 mėnesiui, sąlygomis Tau geresnėmis, negu bet kurioje komercinėse apdraudose bendrovių.

Įmokėjimai po 3 metų turi neprarastiną vertę.

SLA turtas virš 3 milijonų dolerių. Didžiausi rezervai ir mokamoji galia.

Jeigu esi kitur apsidraudęs, stoki į SLA narių lietuvišką šeimą draugovės nariu. — už mokestį tik \$2.04 į metus, nes visi mes esame vienos Motinos Lietuvos vaikai ir privalome išlikti Tėvynei lietuviams. Čia gali padėti Tau tikta SLA.

Savaitinis SLA organas Tėvynei nemokamai.

Kviečiame Tave susipažinti su Susivienijimu Lietuvių Amerikoje per šios organizacijos 365 kuopas, esančias visose Amerikos valstijose ir Kanadoje.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, SLA kuopos paminės kiekvienam lietuviui brangią Vasario 16 šventę savo narių susirinkimais. Šiemet per šitokį minėjimą atžymėsime ir mūsų organizacijos 70 metų Sukaktinio — Jubiliejinio Vajaus pradžią. Kviečiame Tave, būki svečias ir dalyvauki šiame minėjime arčiausioje Tau SLA kuopoje, kur mūsų brolių — sesių būsi mieliai sutiktas ir gausi žinių, ar norimą literatūrą apie SLA.

Šio vėjaus metu prisirašiusieji SLA nauji nariai nemokamai gaus kiekvienam naudingą ir reikalingą Dr. S. Biežio parašytą knygą BŪKIME SVEIKI.

Laukiame Tavęs, Mielas Broli — Sese.

Ieškome pažinties su Tavim, o jeigu nežinai arčiausios SLA kuopos adreso, kreipkis į mūsų Centrą New York, N. Y. Duosime tokią adresą ir nemokamai mūsų literatūrą be kurio įpareigojimo. Spreški ir teiki nedelsdamas. Iki pasimatymo!

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 West 30-th Street, New York 1, N. Y.

Jadvyga Peldienė,

turi ilgametę praktiką lietuviškų valgių gaminyje ir patiekime.

Nida Valgykloje

3320 So. Halsted St., Chicago, Ill., pagaminama lietuviški pietūs ir vakariene, o taip pat šilta ir šalta užkanda, žuvis ir įvairūs delikatesai, lietuviška gira. Mandagus patarnavimas. Kainos žemos. Atsilankymas mieliai laukiamas.

"Laisvąją Lietuvą" skaitysi — Daugiau žinių išgysi, Kada žinių išgysi — Daug teisybės pamatysi...

APDRAUSKITE

savo namus, baldus, tavernas, automobilius ir kitą turtą pas lietuvių apdraudus agentą. Mes parūpiname taip pat gyvybės, sveikatos ir kitokias apdraudas.

J. KUTRA, Tel.: PProspect 6-7238. 2405 W. 51 St., Chicago 32, Ill.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PProspect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8, tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACB
Tel.: RE 7-7868

Dr. Ant. Narbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
6757 So. Western Ave.
Priima: Pirm., treč., ketv. ir penkt. 6:30 — 8:30
Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.
Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.

Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant trečiadienius ir sekmadienius.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas: ofiso LAfaet 3-4949 namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: VIRginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas patio savininko Pr. Šimkaus.

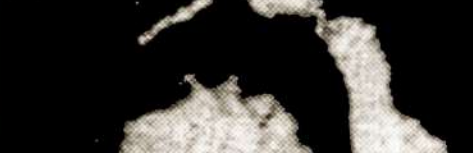
WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.

Telef.: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal tarti ir planus.

Atlieka įvairius remontų darbus.

JAUKUS LIETUVISKAS RESTORANAS IR VALGYKLA

biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai. Tremtinių mėgstamiausia vieta.

Erdvi salė įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.

Telef.: TOWNhal 3-9472

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŲ REMONTAI IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti gerai išplanuotą, patogų, gražų ir pigų namą, kreipkitės pas

V. Š I M K Ū,

4645 So. Keating Ave., Chicago 32, Ill.

Susitarimui šaukite:

REliance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas

Sąžiningas ir garantuotas darbas

Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v. Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v.

M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St.

Telef.: VIRginia 7-0087, jei neatsako, šaukite: VI. 7-3037

BALIO PAKŠTO Svetainėje

3139 S. Halsted St., telef.: DANube 6-9443, galima gauti: —

B. Pakšto projektuotas kankles ir šias knygas:

J. Lingio — Lietuvių liaudies šokiai — \$2.00,

J. Čiurlionytės — Mažasis pianistas — \$1.50, ir kitas.